Shu aziz Vatan — barchamizniki

ÓZBEKISTON OVOZI

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

2002 YIL
20 IYUL
SHANBA
№ 89 (26.948)
1918 yil 21 iyundan chiqa boshlagan.

ОДАМЛАРНИНГ ТАШВИШ ВА ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАРИ БИЛАН ЯШАШ ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИГА АЙЛАНСИН

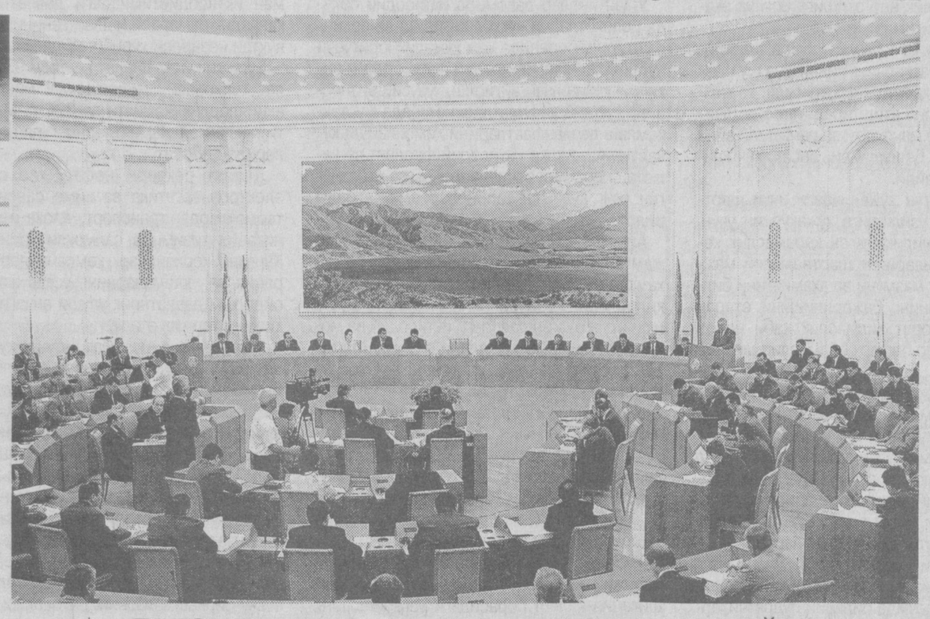

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ МАЖЛИСИ

18 июль куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йилнинг биринчи ярим йиллигида Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантириш юзасидан устувор вазифалар ва топшириқларнинг бажарилиши ҳамда долзарб муаммоларнинг ҳал этилишига бағишланган мажлиси бўлди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов маъруза қилди.

Давлатимиз раҳбари мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган ислоҳотлар туфайли ўтган давр мобайнида барча соҳаларда эришилган самаралар, иқтисодиётдаги ижобий ўзгаришлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги, хусусан, ғаллачиликдаги мисли кўрилмаган ютуқлар ҳақида гапирди. Мамлакатимизга хориж инвестициясини янада кенгроқ жалб этиш, кичик ва ўрта бизнесни бундан-да ривожлантириш масалаларига алоҳида тўхталди. Шу билан бирга, олдинда турган долзарб вазифаларни белгилаб берди.

Олти ой ичида мамлакатимизда ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 4,2 фоизга, жумладан, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 7,2, истеъмол товарлари 11,5, ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти 4,5 фоизга кўпайди. Чакана товар айланиши 8,3, пуллик хизматлар эса 12,7 фоизга ошди.

Ушбу рақамлар мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотлар жадал давом этаётганини яққол кўрсатиб турибди.

Бу йил мамлакатимизда ғалладан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳатто гектаридан 70-80 центнердан ошириб ҳосил олган оилавий пудратчилар, фермер хўжаликлари пайдо бўлди. Давлатимиз раҳбари республикамизда шу кунгача етиштирилган 4,7 миллион тонналик улкан ғалла хирмонига муносиб ҳисса қўшган барча меҳнаткашларга миннатдорлик билдирди.

Президентимиз солиқлар миқдорини белгилашда ривожланган мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиш зарурлигини таъкидлади. Республикамизда уни мавжуд ҳолатидан янада пасайтириш лозимлигига эътиборни қаратди. Солиқларнинг камайиши туфайли пайдо бўладиган ортиқча маблағни ишлаб чиқаришни ривожлантиришга сарфлаш имкони кенгаяди.

Мажлисда муҳокама этилган масалалар юзасидан Бош вазир ўринбосарлари Р.Азимов, Н.Юсупов, Хоразм вилояти ҳокими И.Бобожонов, Жиззах вилояти ҳокими У.Яманқулов, Андижон вилояти ҳокими Қ.Обидов ва бошқаларнинг ахборотлари тингланди.

■ (ЎзА)

Суратларда: йиғилиш пайтидан лавҳалар.

■ Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган суратлар

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ 2002 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРИМ ЙИЛЛИГИДА ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ВА ТОПШИРИҚЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАМДА ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРНИНГ ҲАЛ ЭТИЛИШИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪРУЗАСИ

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Ҳар бир йилнинг бошида ва йил ўртасида Вазирлар Маҳкамасининг мана шундай кенгайтирилган мажлисларида мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантиришнинг муайян даври, хусусан, ўтган бир йил ва олти ойлик якунларини муҳокама этиш биз учун доимий анъанага айланиб қолди.

Бугун 2002 йилнинг биринчи ярмида иқтисодиётимиз ривожланишининг якунлари ҳақида гапирар эканмиз, иқтисодиётимизнинг умумий аҳволини, юзага келган ижобий ва салбий ҳолатларни қайд этиш билан чекланиб қолмасдан, биринчи галда бу соҳадаги ишларимизнинг ҳозирги ҳолатига принципиал баҳо беришимиз, мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан изчил ва жадал ривожланишига салбий таъсир кўрсатаётган асосий сабаблар, ғов-тўсиқларни аниқлаш ва уларни бартараф этишга бор куч ва эътиборимизни қаратишимиз, аввало, олиб бораётган ислоҳотларимизнинг самарасини ошириш ҳақида фикр юритишимиз зарур.

Шу нуқтаи назардан қараганда, мен Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил бошидаги 2001 йил якунларига бағишланган мажлиси баёнига яна бир бор мурожаат этиб, унда шу йил учун белгиланган вазифалар ҳокимликлар, мутасадди идора ва ташкилотлар томонидан қандай бажарилаётганига баҳо берсак, ҳар томонлама тўғри бўлади, деб ўйлайман.

Келинг, 2002 йилнинг биринчи ярмида эришилган миқдор ва сифат кўрсаткичлари ҳақида қисқача тўхталиб ўтайлик.

Мен мана шу ўтган давр мобайнида мамлакатимизда ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми — 4,2 фоизга, жумладан, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш — 7,2, истеъмол товарлари — 11,5, ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти — 4,5 фоизга кўпайганини алоҳида таъкидлашни истардим.

Шу даврда чакана товар айланиши 8,3, пулли хизматлар ҳажми эса 12,7 фоизга ошди. Ҳар қайси давлат тараққиётининг асосий кўрсаткичларидан бири бўлган ташқи савдо айланмасида ижобий натижаларга эришилмоқда.

Мамлакатимизнинг молиявий тизими мустаҳкамланмоқда. Хусусан, жорий йилда бюджетнинг даромад келтириши белгиланган деярли барча манбалари бўйича прогноз кўрсаткичларидан бажарилди. Бу эса, бюджетнинг харажатлар қисмини яна бир бор танқидий баҳолаган ҳолда, муҳим ижтимоий аҳамиятга молик бўлган йўналишлар бўйича кўзда тутилган бюджет маблағларини тўла ажратиш, бюджет ташкилотлари ходимларининг ойлик маошлари, пенсиялар, стипендиялар, ижтимоий ёрдам пуллари миқдорини кўпайтириш, шунингдек, иқтисодиётимизга инвестициялар киритиш учун қўшимча маблағлар излаб топиш имконини берди.

Айни вақтда бюджет тақчиллиги ялпи ички маҳсулотга нисбатан прогноз бўйича 2 фоиз кўзда тутилгани ҳолда, атиги 0,8 фоизни ташкил этди.

Айниқса, ўтказилаётган қатъий пул-кредит сиёсати натижасида жорий йилнинг биринчи ярмида нақд пул эмиссиясини кескин қисқартириш, уларни муомаладан қайтариб олиш борасида эришилган натижалар диққатга сазовордир.

Жумладан, шу йилнинг биринчи чорагида кўзда тутилганидек, эмиссия даражаси 4,4 фоиз ўрнига 2,1 фоизни, йилнинг иккинчи чорагида эса бу кўрсаткич 2,2 фоиз ўрнига 0,6 фоизни ташкил этди.

Лўнда қилиб айтганда, биринчи ярим йиллик давомида эмиссия натижаларига кўра 50 миллиард сўмдан зиёд пул иқтисод қилинди, 15,2 миллиард сўм нақд пул эса муомаладан қўшимча равишда қайтариб олинди.

Ўтказилаётган бундай пул-кредит сиёсати туфайли ойлик инфляция даражаси, яъни, нарх қимматлашуви 2001 йилдаги 1,5 фоиз ўрнига ўртача 1,1 фоизни ташкил этди.

Бундай ҳол, ўз навбатида, миллий валютамизнинг белини анча бақувват қилишга хизмат қилмоқда.

Шу борада сизларнинг эътиборингизни йил бошидан бери кўрилаётган ўта муҳим тадбирларга жалб қилмоқчиман.

Ўтган давр мобайнида ташқи иқтисодий фаолият ва валюта сиёсатини эркинлаштириш бўйича амалга ошираётган ишларимиз, ягона тўлов воситаси бўлмиш миллий валютамиз — сўмнинг мавқеини оширишда, нақд хорижий валюталар бозорини, умуман валюта бозорини мустаҳкамлаш ва кенгайтиришда катта имкониятлар очиб бермоқда.

Бундай сиёсатни кенг кўламда давом эттириш, яъни, валюта бозорини янада эркинлаштириш билан боғлиқ ишларни изчил олиб бориб, пировард натижаларга эришиш бугунги кундаги энг муҳим ва долзарб вазифаларимиз қаторига кўтарилмоқда. Бу масалада Марказий банк, Молия вазирлиги, Давлат солиқ ва Божхона қўмиталарига алоҳида масъулият юкланади.

Ҳурматли дўстлар!

Бизнинг кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга нечоғли катта аҳамият бераётганимизни барчангиз яхши биласиз. Бу соҳанинг яқин йиллар ичида иқтисодиётимиз таркибида, ишсизлик муаммосини ҳал этишда, ички бозоримизни товарлар ва хизматлар билан тўлдиришда, одамларнинг турмуш даражасини яхшилашда қандай ўрин тутиши зарурлигини мен илгари ҳам кўп бор таъкидлаганман.

Тадбиркорларнинг фаолиятини рағбатлантириш, қўллаб-қувватлаш, улар учун қулай ҳуқуқий ва иқтисодий шарт-шароит яратиб бериш масалалари барча даражадаги раҳбарларнинг, биринчи галда, ҳудудий ҳокимият ва бошқарув идоралари раҳбарларининг доимий диққат марказида туриши керак.

Шуни айтиш жоизки, кейинги пайтда мамлакатимизда кичик бизнес вакиллари ҳамда хусусий тадбиркорларнинг фаолияти анча кучайди.

Буни жорий йилнинг биринчи ярми мобайнида 26 минг 700 дан зиёд кичик ва ўрта бизнес корхоналари ташкил этилгани ҳам исботлайди.

Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,7 баробар кўп демакдир. Бундай натижага эришишда кичик ва ўрта бизнес корхоналарини рўйхатга олиш тартибларининг сезиларли даражада соддалаштирилгани, уларнинг фаолият кўрсатиш шароитларининг эркинлаштирилгани муҳим омил бўлмоқда.

Бугунги кун ҳолатига кўра, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган кичик ва ўрта бизнес корхоналари сони 200 мингдан ошиб кетди, улардан 168 минг 600 тасини микро фирмалар ташкил этади.

Тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобидан қарийб 200 минг янги иш ўринлари яратилди, бу эса мўлжалимиздан 1,5 баравар кўпдир.

Кичик ва ўрта бизнес корхоналарининг ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришдаги улуши 31,6 фоиздан 33 фоизга ўсди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кредитлар ажратиш тизими анча яхшиланди — ажратилган микрокредитлар ҳажми 2,5 баробарга кўпайиб, 18 миллиард сўмни ташкил этди. Ярим йил давомида 40,4 миллион АҚШ доллари миқдоридаги хорижий кредитлар ўзлаштирилди.

Ҳозир бу мақсадлар учун яна қўшимча равишда 270 миллион АҚШ доллари ҳажмидаги чет эл кредитлари ва грантларини жалб этиш бўйича чора-тадбирлар кўрилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

2002 ЙИЛНИНГ I ЯРИМ ЙИЛЛИГИДА ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ВА ТОПШИРИҚЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАМДА ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРНИНГ ҲАЛ ЭТИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

1. Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, жорий йилнинг I ярим йиллигида 2002 йилга белгиланган параметрлар ва вазифалар ҳамда 2001 йил якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамаси мажлисининг 1-сон протоколида назарда тутилган топшириқларнинг изчил амалга оширилиши таъминланди.

Ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши (4,2%), саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш (7,2%) ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш (4,5%), чакана товар айланмаси (8,3%) ва пулли хизматлар (12,7%) ҳажмлари ўсиши таъминланди, ташқи савдо балансида ижобий сальдога эришилди.

Қатъий пул-кредит сиёсати ўтказилиши натижасида инфляциянинг ўртача ойлик даражаси 2001 йил 1-ярим йиллигидаги 1,4 фоиздан 1,1 фоизгача пасайди. Биринчи ярим йилликда эмиссия натижаси бўйича 50 млрд. сўмдан ортиқ тежамкорлик ҳосил бўлди, муомаладан эса 15,2 млрд. сўм нақд пул маблағи чиқарилди.

Ташқи иқтисодий ва валюта сиёсатини янада эркинлаштириш, алмаштириш курсини бирхиллаштириш чора-тадбирларини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Алмаштириш пунктларининг кенг тармоғи барпо этилди, алмаштириш пунктларида хорижий валютани сотиб олишда илгари амалда бўлган деярли барча чеклашлар олиб ташланди.

Ўзбекистоннинг 2002 йил 1 январдан 30 июнгача бўлган даврда иқтисодий ва молиявий масалаларга доир сиёсати бўйича республика Хукумати билан Халқаро валюта жамғармаси ўртасида имзоланган меморандумга мувофиқ Мониторинг дастури қоидалари тўлиқ бажарилди.

Бошоқли экинлардан кейинги йилларда рекорд ҳосил йиғиштириб олинди, қарийб 4,7 млн. тонна дон етиштирилди. Деярли барча мингақалар давлат эҳтиёжлари учун дон хариди бўйича шартномалар бажарилишини таъминлади.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури изчил амалга оширилмоқда. Ўқувчилар ўрни 215,5 минг бўлган янги типдаги 44 академик лицей ва 291 касб-ҳунар коллежи фойдаланишга топширилди. Умумтаълим мактаблари, шунингдек, ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий таълим учун янги давлат таълим стандартлари ишлаб чиқилди ва ўқув жараёнига жорий этилди. Дарсликларнинг янги авлоди тайёрланмоқда ва нашр этилмоқда. Республиканинг 56 олий ўқув юртларида педагог ва муҳандис-педагог кадрлар кенг тайёрланмоқда.

Шу билан бирга, ердан ва сувдан фойдаланишга доир амалдаги қонун ҳужжатларини бузиш, қишлоқ хўжалигида шартнома мажбуриятларига риоя қилмаслик ҳолларига ҳали ҳам барҳам берилмаган.

Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларида уй-жой фондини газни ҳисобга олиш приборлари билан, Қорақалпоғистон Республикасида, Андижон, Наманган, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларида – сувни ҳисобга олиш приборлари билан жиҳозлаш ишлари қолоқлик билан олиб борилмоқда.

Курилиш комплексини ислоҳ қилиш қониқарсиз бормоқда. Пудратчини танлаш юзасидан тендерлар ўтказиш кўпол қонун бузилишлари билан амалга оширилмоқда. Пудратчилар ва буюртмачилар ўртасидаги шартнома мажбуриятларини бажаришда расмиятчиликлар мавжуд.

Экспортнинг ярим йиллик прогнози атиги 96,6 фоизга бажарилган. 43 вазирлик, идора, уюшмадан 14 таси экспорт бўйича белгиланган топшириқларни уддалай олмади. Иқтисодиётнинг айрим тармоқларини замонавийлаштиришга ва республика минтақаларини ривожлантиришга хорижий инвестициялар ҳали ҳам етарли жалб қилинмаяпти. 21 та туманда хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар ташкил этилмаган.

Бюджет маблағларини сарфлашда кўпол бузилишлар, улардан бошқа мақсадларда фойдаланиш, пул маблағларини ва моддий заҳираларни ноқонуний ўзлаштириш ҳоллари мавжуд. «Ўзбекчармпойабзали», «Ўзпаррандасаноат», «Озиқовқатсаноат», «Ўзгўштсутсаноат» уюшмалари, «Ўзбекенгилсаноат», «Ўзқурилишматериаллари» компаниялари тизимида зарар кўриб ишлаётган корхоналар, айниқса мулкида давлат улуши бўлган корхоналар улуши юқорилигича қолмоқда. Зарар кўриб ишлаётган ва паст рентабелли корхоналарни банкрот деб эълон қилиш жараёни жуда секинлик билан олиб борилмоқда.

Республикага импорт истеъмол товарларини олиб келиш ва сотиш, ички истеъмол бозорини ватанимизда ишлаб чиқарилган рақобатбардошли товарлар билан тўлдиришни ташкил этиш ва уларни кенг реклама қилишга доир вужудга келган тизим тубдан ўзгартиришни талаб этади.

2. Вазирлар Маҳкамаси комплекслари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар, идоралар раҳбарлари бир ҳафта муддатда ҳудудларда, иқтисодиёт тармоқлари ва секторларида иқтисодий ислоҳотларнинг боришини танқидий кўриб чиқсинлар, Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг маърузасида олдинга қўйилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан амалий чора-тадбирлар ишлаб чиқилишини таъминласинлар.

3. Қуйидагиларга:

«Ўзбекэнерго» (Шоисматов), «Ўзбекнефтгаз» (Сайдаҳмедов), «Ўзкимёсаноат» (Ҳасанов) компаниялари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши (Тожиев), Жиззах (Яманқулов), Навоий (Рўзиев), Фарғона (Отабоев) вилоятлари ҳокимликлари раҳбарларига – хорижий инвестицияларни жалб этиш ва ўзлаштириш бўйича ишларининг етарли эмаслиги;

«Ўзбекчармпойабзали» (Холмуродов), «Озиқовқатсаноат» (Холмуҳамедов) уюшмалари, «Ўзқурилишматериаллари» (Акромов) ва «Ўзбекенгилсаноат» (Эргашев) компаниялари раҳбарларига – паст рентабелли ва зарар кўриб ишлаётган, энг аввало мулкида давлат улуши бўлган корхоналарни тугатиш чора-тадбирлари кўрилмаганлиги;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Андижон, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятлари ҳокимликлари раҳбарларига — уй-жой фондини газ ва сувни ҳисобга олиш приборлари билан жиҳозлаш дастурини амалга оширишда қолоқликка йўл қўйилганлиги кўрсатиб ўтилсин.

Кўрсатиб ўтилган идоралар ва ҳудудий органлар раҳбарларининг амалга оширилган ишлар тўғрисидаги ҳисоботлари 2002 йил январь-сентябрь ойлари якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида эшитилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси, кичик бизнесга хизмат кўрсатувчи банклар ва бошқа тузилмалар билан биргаликда бозор инфратузилмасини янада ривожлантириш, тадбиркорларнинг моддий-техника ресурсларидан фойдаланишини таъминлаш, уларни зарур техника билан таъминлаш, майда улгуржи савдо ва сервиснинг кенг шаҳобчаларини яратиш, банк хизматлари кўрсатишни бутун чоралар билан кенгайтириш ва яхшилаш, кичик бизнес ва тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни сотиш билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш чора-тадбирларини кўрсинлар.

Амалга оширилган ишлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига 2002 йил якунлари бўйича ахборот берилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Прокуратураси маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органларининг тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнес субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашуви масалаларида тартиб ўрнатилишини таъминласинлар. Бунда тадбиркорлар маблағларининг хайрия мақсадларига ва бошқа мақсадларга қонунга хилоф равишда жалб этилишига алоҳида эътибор берсинлар.

Амалга оширилган ишлар тўғрисида 2002 йил якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида ахборот берилсин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг табиий, минерал хомашё ва ёқилғи-энергетика ресурсларидан тежамли ва самарали фойдаланиш масалалари бўйича махсус комиссияси (Тўлаганов) энг муҳим табиий хомашё ва энергетика ресурсларидан тежамли, оқилона, эҳтиётлаб фойдаланиш, уй-жой фондини газ ва сувни ҳисобга олиш приборлари билан жиҳозлаш масалалари юзасидан Ҳукумат томонидан қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини танқидий кўриб чиқсин ва кўрилган чора-тадбирлар тўғрисида 2002 йил 9 ойи якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида ахборот берсин.

(Давоми 3-бетда)

МОЖАРО ДАВОМ ЭТМОҚДА

Испания билан Марокаш ўртасида зиддиятга сабаб бўлган Лайло ороли (испанияликлар уни «Перехил» деб атайди) билан боғлиқ муаммога ҳамон ечим топилганича йўқ.

Можаро 11 июль куни Марокашнинг бир гуруҳ ҳарбийлари оролга туширилгандан кейин бошланган. Шу вақтгача Ўрта ер денгизининг Марокаш соҳиллари яқинида жойлашган 14 гектарлик одам яшамайдиган ушбу оролнинг расмий мақоми белгиланмаган.

Испания Марокаш ҳарбийлари оролни тарк этишларини талаб қилди. Лекин улар... Натижада Испания ўз ҳарбийларини жўнатди ва куч билан марокашликларни оролдан суриб чиқарди. Асир олинганлар Марокаш қироллигига қайтариб берилди.

DUNYO

VOQEALAR YANGILIKLAR XABARLAR

Энди эса Марокаш ҳукумати Испаниядан ўз ҳарбийларини оролдан олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқда. Испания ташқи ишлар вазири Ана де Паласио Марокаш оролни қайта эгаллаб олмасликка кафолат бер-сагина, Испания ҳарбийлари уни тарк этиши мумкинлигини маълум қилди.

Ушбу муаммо музокаралар йўли билан ҳал этилмаётгани халқаро ҳамжамиятни қаттиқ ташвишга солаётир.

ҚИСҚА САТРЛАРДА:

✱ Швейцария ҳукумати БМТга аъзо бўлиш учун расмий равишда ариза берди.

✱ Бир неча кун аввал Покистон президенти Парвез Мушаррафга суиқасд уюштиришда гумон қилинган икки нафар ҳарбий ҳибсга олинган эди.

Муҳаммад Имронбой ва Муҳаммад Ҳаниф Аюб тергов жараёнида суиқасд уюштиришда иштирок этганини тан олди.

✱ Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида содир этилган террорчилик оқибатида 8 киши ҳалок бўлди ва ўттиздан ортиқ йўловчи жароҳатланди.

✱ АҚШ Конгресси ҳисоб-китоб ишларида хатога йўл қўйган АҚШ компаниялари раҳбарларининг жавобгарлигини оширишни кўзда тутувчи янги қонун қабул қилди.

✱ Яқин Шарқ масаласи бўйича уюшган халқаро «тўртлик» Исроилни Фаластин давлати тузилишини қўллаб-қуватлашга чақирмоқда. Яқинда БМТ, Россия, АҚШ ва Европа Иттифоқи вакилларининг Нью-Йоркда бўлиб ўтган мажлисида шу хусусда қўшма баёнот қабул қилинди.

✱ Парагвайда фавқулодда вазият ҳукм сураётганига қарамай, полиция билан намойишчилар ўртасидаги тўқнашувлар давом этмоқда. Намойишчилар ҳукуматнинг ижтимоий-иқтисодий сиёсатидан норозилик билдирмоқда. Шунингдек, улар Президент Луис Гонсалес Макки истеъфо беришини талаб қилмоқда.

✱ Италиялик шифокор Северино Антинарининг айтишича, шу йил декабрда биринчи марта клонланган чақалоқ дунёга келаркан, яъни сунъий одамнинг нусхаси яратиларкан. Шу кунларда клонланган ҳомила меъёрда ривожланмоқда.

ОДАМЛАРНИНГ ТАШВИШ ВА ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАРИ БИЛАН ЯШАШ ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИГА АЙЛАНСИН

(Давоми. Боши 1-бетда)

Шу билан бирга, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш йўлида ҳали бир қанча ҳал этилмаган муаммолар, тўрачилик, ўзбошимчалик, зўравонлик каби ғов-тўсиқлар мавжудки, бундан асло кўз юмиб бўлмайди.

Кичик бизнес ва тадбиркорлик соҳасидаги кечиктирмасдан ҳал қилиниши лозим бўлган энг муҳим вазифалар — бозор инфратузилмасини ривожлантириш, тадбиркорларнинг моддий-техника ресурсларидан, хомашё ва материаллардан фойдалана олиш имкониятини кенгайтириш, уларга зарур техника воситаларини етказиб бериш, майда улгуржи савдо ва сервис хизмати тармоғини яратиш билан боғлиқ масалалардир.

Бошқача айтганда, кичик ва ўрта бизнес субъектлари эҳтиёжларини таъминлашнинг ривожланган, замонавий тизимини яратиш лозим. Ва албатта, уларга банк хизмати кўрсатишни ҳар томонлама кенгайтириш ва яхшилаш, имтиёзли кредитлар ҳажмини кўпайтириш зарур. Бу масалалар қаторига кичик бизнес вакиллари ва тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг харидорларини топиш ва сотиш муаммосини ҳал этишни ҳам киритиш лозим.

Мен бугун барча раҳбарларнинг, биринчи галда, марказий ва маҳаллий ҳокимият вакилларининг, айниқса, вилоят ва туман ҳокимларининг диққатини яна бир масалага қаратмоқчиман.

Бу масала шундан иборатки, кўп жойларда номақбул одат тусига кириб қолган бир ҳолатга, яъни кичик ва ўрта бизнесга, умуман, тадбиркорликка соғин сигир, деб қарашдек бемаза ишларга бутунлай барҳам бериш керак.

Зарур иншоотларни қуриш ва таъмирлаш, жойларда ободонлаштириш ишларини амалга ошириш ва ободлаш мақсадларни баҳона қилиб ҳар қайси маҳаллий раҳбарнинг тадбиркорлардан ўзбошимчалик билан ўлпон йиғишига, хайрия ишларини мажбуриятга айлантиришига асло йўл қўйиб бўлмайди.

Бундай ишларни, қонунчилик нуқтаи назаридан, тадбиркорлик, кичик ва ўрта бизнес субъектлари фаолиятига зўравонлик ва ғайриқонуний тарзда аралашиш, деб баҳолаш керак. Ўйлайманки, Адлия вазирлиги ва прокуратура идоралари бу масалаларда тартиб ўрнатиш бўйича жойларда барча чораларни кўради.

Мен биринчи навбатда жойлардаги ҳокимият идоралари вакилларини яна ва яна бир бор огоҳлантириб айтмоқчиманки, тадбиркорликни, кичик ва ўрта бизнесни ҳамма жойда ва ҳар томонлама ривожлантириш, унинг асосида тадбиркорларнинг ўрта синфини шакллантиришни тараққиётимизнинг ҳозирги босқичидаги энг муҳим вазифалар, деб қабул қилиш лозим. Бу бизнинг ҳам социал-иқтисодий, ҳам ижтимоий-сиёсий жиҳатдан жамиятни янгилаш, мана шу заминда яшаётган одамларнинг фаровонлигини таъминлашдек асосий стратегик мақсадларимизга эришишда бош йўналиш ва мустаҳкам таянчимиз бўлмоғи керак.

Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил бошида бўлиб ўтган мажлисида кўтарилган ўта муҳим, ҳал қилувчи бир масала бўйича қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши хусусида алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман.

Гап энг муҳим моддий ва табиий ресурсларни асраб-авайлаш, улардан тежамкорлик билан, оқилона фойдаланиш ҳақида бормоқда.

Аввало, шуни таъкидлаш керакки, агар ўтган йили сувдан фойдаланиш коэффициенти 0,66 ни ташкил этган бўлса, сув ресурсларидан самарали фойдаланиш борасида кўрилган чора-тадбирлар натижасида бу йил ушбу кўрсаткич 0,81 гача ўсди. Бошқача айтганда, бир гектар ерга сарфланадиган сув ҳажми республика бўйича ўрта ҳисобда 200 куб метрга қисқарди.

Сув билан таъминлашни яхшилаш ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш туфайли жорий йилда ўтган йилга нисбатан 463 минг гектар кўп ер суғорилгани ҳам эътиборга молик.

Хўжаликлараро каналлар, коллекторлар ва бошқа суғориш тармоқларини тозалаш ва таъмирлаш юзасидан белгиланган топшириқлар ҳам умуман бажарилмоқда.

Маълумки, мамлакатимизда ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш бўйича 2010 йилгача мўлжалланган Концепция — дастур ишлаб чиқилган. Уй-жой фондини газ ўлчаш ускуналари билан таъминлаш бўйича 2002-2004 йилларга мўлжалланган дастур ҳам қабул қилинган ва изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Айни вақтда, текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, жойларда сув ва ердан фойдаланиш борасида амалдаги қонунчиликни бузиш, шартнома мажбуриятларини бажармаслик, табиий ресурсларга хўжасизлик ва исрофгарчилик билан муносабатда бўлиш, улардан бошқа мақсадларда фойдаланиш, электр қуввати тармоқларига ўзбошимчалик билан уланиб олиш, лимит интизомини бузиш каби нохуш ҳоллар ҳамон учраб турибди.

Ўтган ярим йил мобайнида мамлакатимиз бўйича «Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонунни бузганлик учун солинган жарималарнинг ҳажми бўйича, аввало, Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон ва Самарқанд вилоятлари ажралиб туради.

Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикасида, Фарғона, Тошкент, Жиззах, Самарқанд ва Навоий вилоятларида ердан фойдаланишда қонунчиликни бузиш ҳоллари ҳам мавжуд эканини таассуф билан қайд этишга мажбурмиз.

Бундай мисолларни нефть маҳсулотлари ва табиий газдан фойдаланиш бўйича ҳам кўплаб келтириш мумкин. Ана шундай қонунбузарликлар учун республика бўйича 1 миллиард 700 миллион сўм миқдорида иқтисодий жазо чоралари кўрилган. Бу борадаги 224 та иш эса ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ва судларга оширилган.

Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларида турар жойларни газ ўлчаш, Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Наманган, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларида эса сув ўлчаш асбоблари билан таъминлашда ҳам оқсоқликка йўл қўйилмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг табиий, минерал-хомашё ва ёқилғи-энергетика заҳираларидан тежамкорлик билан ва самарали фойдаланиш масалалари бўйича махсус тузилган комиссияси (К.Тўлаганов) бу масала юзасидан ҳукумат қабул қилган қарорларнинг ижроси қандай бажарилаётганини яна бир марта танқидий нуқтаи назардан кўриб чиқсин ва қабул қилинган чора-тадбирлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасининг навбатдаги йиғилишига ҳисобот тайёрласин.

Азиз дўстлар!

Ҳозирги кунда юртимизда ғалла ўрими ниҳоясига етиб бормоқда. Бу йилги мавсум биз учун ниҳоятда баракали, ниҳоятда серҳосил бўлди, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Жами ғалла ҳосилимиз 4,7 миллион тоннадан ошди. Мамлакатимизнинг суғориладиган ерларида ўртача ҳосилдорлик гектарига 41,5 центнерни ташкил этди. Айниқса, Андижон вилоятида рекорд натижага эришилди — ҳар гектар ердан 75 центнердан хирмон кўтарилди, Наманган вилоятида — 46, Фарғона вилоятида — 45, Самарқанд вилоятида — 49 центнердан ҳосил олинди.

Миришкор деҳқонларимиз эришган мана шу мисли кўрилмаган ғалабага бугун юртимизда катта-ю кичик — барча қойил қолмоқда, бу ҳақда фахру ғурур билан гапирмоқда. Бу ғалаба меҳнаткаш ўзбек халқининг нималарга қодир эканини ва нималардан фахрланишга ҳақли эканини яна бир бор намоён этмоқда. Лафзи ҳалол, мард ва танти деҳқонларимизнинг ғайрат-шижоати, олижаноб меҳнати билан ризқ-рўзимиз бўлмиш бошоқли дон етиштиришда ана шундай улкан натижа қўлга киритилмоқда, том маънода мамлакатимизнинг ғалла мустақиллиги таъминланмоқда.

Бугун мен шу юксак минбардан туриб, барча ғаллакорларимизга фидокорона меҳнати, Ватан равнақи йўлида амалга ошираётган эзгу ишлари учун бутун халқимиз номидан, шахсан ўз номимдан чуқур миннатдорлик изҳор этиш, самимий ташаккур билдиришни бурчим, деб биламан.

Бугун бу соҳада эришилган натижаларни сарҳисоб қилар эканмиз, биз олдимизга қўйган аниқ стратегик вазифамиз — яъни, мамлакатимиз ва халқимизни ўз ғалламиз, ўзимизнинг нонимиз билан таъминлашдек тарихий вазифа муваффақият билан бажарилганини эътироф этишимиз зарур.

Бу айни вақтда халқимиз фаровонлигини ошириш билан боғлиқ кўплаб муаммоларни ҳал қилишнинг ягона йўлидир.

Табиийки, бу ҳақда гапирганда, бу улкан ютуқ замирида нима ётибди, деган савол туғилади. Бугун биз қўлга киритган бу юксак натижалар асосида энг аввало қишлоқ ҳаётини янгилаш, қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни амалга ошириш борасидаги ҳар томонлама чуқур ўйланган сиёсат мужассам, десам, ўйлайманки, кўпчилик бу фикрга қўшилади.

Шуни аниқ айтиш мумкинки, бугунги кунда бепоён далаларда ризқ-рўз ундираётган деҳқон ва фермерларнинг фикри-зикри ўзгармоқда, уларнинг ерга, меҳнатга муносабати, умуман дунёқараши ўзгармоқда. Улар биринчи навбатда ернинг ҳақиқий эгасига, мулкдор сифатида ўз меҳнати ва етиштирган маҳсулотининг эгасига айланмоқда. Қишлоқ жойларда юз бераётган ўзгаришларнинг асл маъно-моҳияти ҳам мана шунда, деб айтсак, асло хато бўлмайди.

Шу муносабат билан биз, ҳаммамиз эски замондан сақланиб келаётган бир қолипдаги, айтайлик, «Фалон туманнинг деҳқонлари ва хўжаликлари ғалла етиштириш бўйича давлат режасини муваффақият билан адо этди — мамлакат омборларига мана бунча тонна ғалла топширилди» қабилидаги сийқаси чиқиб кетган ифодалардан воз кечишимиз зарур.

Ҳозирги кунда давлат, қишлоқ хўжалиги корхонаси ва деҳқон, фермерлар ўртасидаги муносабатлар фақат шартнома асосига қурилмоқда ва қурилиши шарт. Маълумки, шартноманинг икки тури бор. Биринчиси — давлат билан хўжалик ўртасида давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотини муайян миқдорда сотиб олиш тўғрисидаги контрактация шартномаси. Шартнома муносабатларининг иккинчи шакли эса — бу ширкат хўжалигининг оилавий пудратчи ва фермер билан тузадиган шартномасидир.

Биринчи турдаги шартнома асосида бир томондан давлат, иккинчи томондан хўжалик маълум мажбурият ва кафолатларни ўз зиммасига олади. Хўжаликлар ана шу шартномани бажариш устида ишлайди, давлат эса, ўз навбатида, шартнома бўйича ўзининг мажбуриятларини аниқ бажариши — хўжалик ёки фермерни техника ва минерал ўғитлар билан таъминлаши, етиштирилган маҳсулотни сотиб олиши, шартнома асосида топширилган ҳосилнинг пулини тўлиқ ва ўз вақтида тўлаши керак.

Бу ўринда муаммонинг бошқа бир жиҳати киши эътиборини ўзига тортади. Шўро даврида давлат манфаатлари доимо ҳамма нарсадан устун бўлиб келган. Ана шу эски асорат таъсири туфайли бугунги кунда хўжалик билан тузилган контрактация шартномасининг бажарилишини текширувчи назирлар керагидан ортиқ даражада кўпайиб кетган. Давлат ҳокимияти ва давлат тузилмаларининг ҳокимликлардан тортиб текширувчи органларгача — ҳаммаси шу иш билан банд.

Лекин, айтингларчи, иккинчи турдаги — хўжалик билан оилавий пудрат вакили ўртасида тузиладиган шартноманинг сўзсиз бажарилишини ким назорат қилади? Бу савол замирида кўп масала бор.

Ҳосилнинг тақдири, яъни биз керакли миқдордаги ғаллага, пахтага, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларига эга бўламизми, йўқми — бу масала айнан ана шу шартномаларнинг бажарилишига, бир томондан хўжалик — ширкат, иккинчи томондан эса пудратчи ўз зиммасига олган барча мажбуриятларини тўлиқ адо этишига боғлиқ эканини унутмаслигимиз керак.

Шунинг учун ҳам бугунги кунда шартномавий муносабатларнинг айни мана шу шакли энг муҳим аҳамият касб этмоқда. Ўз меҳнати билан ҳосил етиштирадиган одамларнинг иқтисодий манфаати ва рағбатини айни мана шу омил белгилайди, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Шу боис бугун хўжаликдаги ички шартномаларнинг тузилишига хўжакўрсин учун, қуруқ расмиятчилик билан қарамаслик керак. Пудратчиларнинг шартномавий мажбуриятларнинг мазмуни ва аҳамиятини билмаслиги, уларнинг бажарилишини етарли даражада назорат қилмаслик каби нохуш ҳолатларга асло бефарқ бўлмаслигимиз керак.

Айниқса, хўжаликларнинг ўз зиммасига олган шартномавий мажбуриятларга риоя этмаслигига мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Бу масалани мазкур шартномаларни қайд этадиган Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг ҳудудий бошқармаларига эмас, балки биринчи галда адлия органлари қаттиқ назорат остига олишлари зарур.

Бир нарсани чуқур англаб, қулоғимизга қуйиб олишимиз даркор. Агарки қайси хўжалик жорий мавсумда оилавий пудратчиларнинг ишончини йўқотса, ўзи учун келаси йил ҳосилини ва умуман истиқболини йўқотади, деган тушунча қатъий қоидага айланиши керак.

Шу муносабат билан вилоят ва туманлардаги раҳбарлар, биринчи навбатда туман ҳокимлари шартнома мажбуриятларининг бажарилишини қаттиқ назорат қилишлари керак. Токи ҳар бир оилавий пудратчи, ҳар бир фермер етиштирилган ҳосилдан ўз улушини сўзсиз олсин.

Бу билан раҳбар — ҳоким савоб ишга қўл уради, адолатни таъминлашга хизмат қилади, охир-оқибатда унинг одамлар ўртасида обрў-эътибори ортади.

Ҳурматли дўстлар!

Барчангизга маълум, биз иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг биринчи сессиясида янги мингйиллик бўсағасида туриб, жамиятимизни янгилаш ва ислоҳ қилиш борасидаги стратегиямизни ишлаб чиқар эканмиз, ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, ҳаётимизнинг барча жабҳаларини эркинлаштириш йўлини ўзимиз учун аниқ-равшан белгилаб олган эдик.

Ҳозирги кунда эркинлаштириш жараёни, ўз мазмун-моҳиятига кўра, бугун биз мамлакатда амалга ошираётган барча ўзгаришларни боғлаб турувчи ўзига хос занжир вазифасини ўтамоқда.

Бу эзгу мақсадни амалга ошириш, унинг ҳуқуқий асоси ва амалий механизмини яратиш учун мамлакатимизда 2000 йилдаёқ сиёсий соҳада, давлат қурилиши ва бошқаруви, иқтисодий, маънавий, суд-ҳуқуқ, ташқи сиёсат ва хавфсизликни таъминлаш соҳаларида ислоҳотларни эркинлаштириш бўйича Дастур ишлаб чиқилган ва қабул қилинган эди. Ана шу Дастурда зикр этилган йўналишларнинг ҳар бири бўйича белгиланган чора-тадбирларнинг сўзсиз бажарилишини назорат қиладиган махсус ишчи гуруҳлари тузилган.

Дастур ижросининг биринчи босқичида аввало амалдаги тегишли ҳуқуқий базани танқидий нуқтаи назардан баҳолаш, сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳаларда эркинлаштириш жараёнларини амалга оширишни таъминловчи мустаҳкам ҳуқуқий ва меъёрий асосларни ишлаб чиқиш ва шакллантиришга эътибор қаратилди.

Бугунги кунда биринчи галда ана шу муаммолар ечимига қаратилган, янги қабул қилинган ўнлаб қонунларни санаб ўтишимиз мумкин.

Шу билан бирга, амалдаги қонун ҳужжатларига фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, хусусий мулкни ва тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланадиган шахсларни ҳимоя қилишга қаратилган кўплаб ўзгартиришлар киритилди. Ислоҳотларни чуқурлаштириш ва жамиятимиз ҳаётининг кўплаб соҳаларини ҳар томонлама эркинлаштириш талабларидан келиб чиққан ҳолда, Жиноят, Жиноят-процессуал, Фуқаролик-процессуал, Хўжалик-процессуал кодексларида белгиланган кўпгина нормалар амалда қайтадан кўриб чиқилди.

Мен шу ўринда суд-ҳуқуқ соҳасида чуқур ўзгаришлар рўй берганини алоҳида таъкидламоқчиман. Судлар ва прокуратура ҳақида, суд қарорлари ва бошқа органлар қарорларининг ижроси бўйича янги қонунлар қабул қилинибгина қолмай, фуқаролик ишлари ва жиноий ишлар бўйича алоҳида судлар тузиш орқали судларни ихтисослаштириш чора-тадбирлари ҳам амалга оширилди.

Фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишни кучайтириш, судлов жараёнининг барча босқичларида прокурор ва адвокатнинг тенглиги, хўжалик судларида хўжалик низоларини кўриб чиқишда томонларнинг ҳуқуқларини таъминлаш, одил судловнинг сифати ва тезкорлигини ошириш, жазолар, айниқса иқтисодий жиноят учун белгиланган жазолар тизимини эркинлаштиришга қаратилган суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича белгиланган чора-тадбирлар изчил амалга оширилмоқда.

Сиёсий ва давлат қурилиши соҳаларида эркинлаштиришни жорий этишга қаратилган чора-тадбирлар доирасида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи — маҳалланинг ҳуқуқларини кенгайтиришга, унинг жамият ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини оширишга хизмат қиладиган «XXI аср маҳалласи» концепцияси ишлаб чиқилди. Фуқароларнинг ижтимоий ва сиёсий фаоллигини кучайтириш, инсон ҳуқуқларига риоя этишнинг миллий мониторинг тизимини мустаҳкамлаш бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Ўтган йиллар давомида иқтисодий соҳада ислоҳотларни чуқурлаштириш ва эркинлаштириш борасида ҳам хўжалик юритувчи субъектларнинг иқтисодий фаолиятдаги эркинликларини кенгайтириш, хусусий бизнеснинг ҳуқуқий кафолатларини янада мустаҳкамлаш ва манфаатларини ҳимоялашни кучайтириш, ташқи иқтисодий фаолият ва валюта сиёсатини эркинлаштиришга қаратилган кенг кўламли тадбирлар амалга оширилди.

Айниқса, шу йил бошида Халқаро валюта жамғармаси мутахассислари билан яқин ҳамкорликда Мониторинг дастури ишлаб чиқилгани ва 2002 йилнинг 1 январидан 30 июнигача бўлган даврдаги иқтисодий ва молиявий сиёсат масалалари бўйича Меморандум имзолангани иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнларини янада чуқурлаштириш йўлида қўйилган мантиқий ва қонуний қадам бўлди.

Ҳозирги пайтда биз иқтисодий ва молиявий сиёсат масалалари бўйича Меморандумда белгиланган ўттиздан ортиқ вазифа ва мажбуриятларнинг барчасини амалда бажардик, деб аниқ айтишимиз мумкин.

Хусусан, миллий валютамиз билан нақд хорижий валютанинг алмашув курсини унификация қилиш борасидаги ўзгаришларни алоҳида қайд этиб ўтиш лозим. Аввало, мамлакатимиз бўйича кенг миқёсда валюта алмашув шаҳобчалари тармоғи барпо этилди. Бундай шаҳобчаларда хорижий валютани сотиб олиш учун аввал жорий этилган барча чеклашлар бекор қилинди. Бир йўла сотиб олиш мумкин бўлган нақд хорижий валютанинг энг кўп миқдори Меморандумда кўзда тутилганидан ҳам юқорироқ даражада (1500 доллар) қилиб белгиланди.

Бир сўз билан айтганда, ўтган ярим йил ичида нафақат ташқи савдо ва валюта сиёсатини, умуман иқтисодиётни эркинлаштириш, алмашув курсларини унификация қилиш борасида жиддий қадамлар қўйилди.

Халқаро валюта жамғармасининг июнь ойи ўрталаридан бошлаб Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган миссияси Дастурнинг барча моддалари ва аниқ мақсадга қаратилган кўрсаткичлари бажарилганини қайд этди.

Шунингдек, 2002-2003 йилларда амалга ошириладиган ва Халқаро валюта жамғармаси ҳамда бошқа халқаро молия ташкилотларининг ресурслари билан қўллаб-қувватланиши мумкин бўлган иқтисодий дастурнинг асосий моддалари мазкур жамғарма мутахассислари билан биргаликда жорий йилнинг ўзидаёқ ишлаб чиқилиши ҳақида ҳам келишиб олинди.

Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш ва иқтисодиётни эркинлаштириш соҳасида биринчи ярим йиллик ичида республика ҳукумати томонидан амалга оширилган чора-тадбирлар нуфузли халқаро молия ташкилотлари, кўпгина иқтисодий ривожланган давлатларнинг ҳукуматлари томонидан юқори баҳоланмоқда.

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Иқтисодий ислоҳотларимизни чуқурлаштириш йўлида бошлаган барча ишларимизни давом эттириш, уларни мантиқий якунига етказиш зарурлиги ҳақида гапириб ўтириш ортиқча, деб ўйлайман. Бугунги имкониятдан фойдаланиб, бу ишни янада чуқурлаштиришнинг баъзи принципиал йўналишлари ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман.

Маълумки, иқтисодиётни эркинлаштириш, корхоналарнинг эркин иқтисодий фаолият юритиш имкониятларини кенгайтириш бир томондан, давлатнинг бошқарув ролини кескин чеклашни, иккинчи томондан эса, хўжалик юритувчи субъектларнинг мустақиллигини кенгайтиришни, улар учун ўзлари ишлаб топган маблағларни ишлатишда янада кўпроқ эркинлик ва имкониятлар яратишни талаб этади.

Содда қилиб айтганда, хўжалик ва корхоналарга бу масалада енгиллик бериш, уларнинг елкасидаги солиқ юкини камайтириш лозим. Илгариги, яъни маъмурий-режалаштириш тизим шароитида, давлат мулки тўлиқ ҳукмрон бўлган даврда давлатнинг фискал функциялари, яъни мажбурий ундириб олиш вазифаларини кучайтиришга катта аҳамият берилар эди. Бу тизим солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар орқали давлат хазинасига имкон қадар кўпроқ маблағ йиғишга ҳаракат қиларди, кейинчалик эса, бу маблағларни тақсимлаш, аниқроғи, гўёки давлат манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, қайта тақсимлаш билан шуғулланар эди.

Бугунги кунда республика бирлашган бюджетига ана шундай тўловлар улуши ялпи ички маҳсулот ҳажмида амалда 35 фоиздан зиёдни ташкил этмоқда.

Ҳолбуки, дунё тажрибасида бюджетга тўланадиган солиқ тўловларининг мақбул нормалари аллақачон шаклланиб бўлган. Масалан, бундай нормалар Америка Қўшма Штатларида 26,1 фоизни, Японияда 22,6 фоизни, Германияда эса 29,2 фоизни ташкил этади. Иқтисодий ривожланган бошқа давлатларда ҳам шунга ўхшаш ҳолни кўриш мумкин. Бунинг устига, маълумки, агар тўлов ҳажми ана шу чегарадан ошадиган бўлса, одатда ишлаб чиқариш суръати ва ялпи ички маҳсулот ҳажми ўз-ўзидан пасайиб кетади.

Шунинг учун Вазирлар Маҳкамаси умумиқтисодиёт комплексига (Р.Азимов) Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси ва барча манфаатдор тузилмалар билан биргаликда 2003 ва кейинги йиллар учун давлат бюджети лойиҳаларини ишлаб чиқишда эски замондан кучини йўқотмай келаётган ёндашув ва қолиплардан воз кечиш, биринчи навбатда, фойдадан олинадиган солиқ ставкаларини пасайтириш, умуман солиқ юкини камайтириш бўйича таклифлар киритиш вазифаси топширилади.

Биз ҳозирги вақтда давлат мулки асосида фаолият кўрсатаётган корхоналар ва умуман иқтисодиётимиздаги давлат сектори қанчалик самарали ишлаётганини танқидий нуқтаи назардан кўриб чиқишимиз керак.

Бугунги кунда давлат сектори 937 та давлат корхонаси, шунингдек, 2 минг 434 та акциядорлик жамияти ва 394 та масъулияти чекланган жамиятларнинг пай ва улушларидан иборат.

Давлат сектори нефть, газ саноати, электроэнергетика ва кимё саноати каби тармоқларда, транспорт, алоқа ва коммуникация тизимида салмоқли ўрин тутади. Кўпгина корхоналар, компаниялар, корпорация ва уюшмаларнинг устав жамғармасида ҳам давлатнинг улуши анчагина катта қисмни ташкил этади.

Келинг, мана шу ҳолат бугунги кунда ўзини қанчалик оқлаяпти, деган саволга жавоб бериб кўрайлик. Айтиш керакки, кўпгина соҳалардаги корхоналарнинг сармояси ва таркибий тузилишида давлат улушининг ҳаддан зиёд юқори бўлиши уларни бошқаришни мураккаблаштириб юбормоқда, мутлақо кераксиз бошқарув тузилмаларининг корхоналар хўжалик фаолиятига ўринсиз аралашуви зарарли оқибатларга олиб келмоқда.

Кўпинча компаниялар, корпорациялар, уюшмалар ва шунга ўхшаш хўжалик юритувчи бирлашмаларнинг раҳбарлари ўз қўлида давлат улуши ва акцияларни тўплаб олиб, эски маъмурий-буйруқбозлик асосидаги бошқарув усулларидан фойдаланган ҳолда, хусусийлаштириш жараёнларини суньий равишда секинлаштириб, корхоналарнинг иқтисодий эркинлигини чеклаб қўймоқда, ташаббус ва тадбиркорлик ривожига, иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнини чуқурлаштиришга йўл бермаяпти.

Бундай номақбул ҳолатларга барҳам бериш учун уларни синчиклаб ўрганиш керак. Корхоналар ва хўжалик бирлашмаларининг активларида давлат улушини сақлаб қолишнинг энг мақбул мезонлари ва ўлчовларини аниқ белгилаб қўйиш вақти келди.

Стратегик аҳамиятга эга бўлмаган акциядорлик жамиятларида давлат улушини сақлаб туришнинг умуман ҳожати йўқ. Бу улушни фонд бозорида, жумладан, салоҳиятли хорижий инвесторларга пайсалга солмай сотишни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, бугунги кунда давлат корхоналари нодавлат корхоналар билан рақобатга дош бера олмаяпти. Зарар кўриб ишлаётган ва самарадорлиги паст корхоналарнинг аксарияти айнан давлат корхоналари ёки давлат улуши юқори бўлган акциядорлик жамиятлари экани ҳам буни амалда тасдиқлаб турибди.

Агар зарар кўриб ишлаётган корхоналарнинг умумий миқдорига нисбатан олиб қарайдиган бўлсак, бунда давлат улушига эга бўлган корхоналар 57 фоизни ташкил этади ва барча зарарларнинг 95 фоизи айнан шуларнинг ҳиссасига тўғри келади.

«Ўзбекчармпойабзали» уюшмаси таркибидаги, давлат улуши бўлган барча корхоналарнинг қарийб 59 фоизи зарар кўриб ишлаётган, иқтисодий ночор ва тўлов қобилиятига эга бўлмаган корхоналар ҳисобланади.

Мана шундай корхоналарнинг ҳар учтадан биттаси «Ўзпаррандасаноат», «Ўзозиқовқатсаноат», «Ўзқурилишматериаллари», «Ўзгўштсутсаноат» уюшмалари, «Ўзбекенгилсаноат» компаниясига тегишлидир.

Ўз-ўзидан савол туғилади: бу корхоналар нима ҳисобидан кун кўрмоқда, улар келтираётган зарарни ким қопламоқда? Нима учун бундай корхоналарни қўллаб-қувватлашни, молиявий соғломлаштиришни, бюджетга ва бюджетдан ташқари фондларга тўловлар бўйича, олинган кредитлар бўйича қарзларнинг муддатини чўзиш ва қарзлардан кечиш каби масъулиятни давлат ўз зиммасига олиши керак?

Ҳолбуки, бундай аҳволнинг сабаблари аниқ. Аввало, бу корхоналарнинг бозор иқтисодиёти шароитлари ва талабларига мослаша олмагани, чет мамлакатларнинг маблағ ва технологияларини олиб келишга қурби етмагани, катта ҳажмдаги ишлаб чиқариш майдонлари ва ишлатилмасдан занглаб ётган қувватлар масаласини ҳал этишни хоҳламаслиги, ўзим фойдаланмасам ҳам бошқага бермайман, деб оёғини тираб туриб оладиган, эскича фикрлайдиган раҳбарлардан воз кечмаслигимиз шундай вазиятнинг келиб чиқишига сабаб бўлмоқда.

Лўнда қилиб айтганда, бундай ҳолатнинг бош сабаби — бу корхоналарда ҳақиқий хўжайиннинг йўқлиги, реал иқтисодий омил ва усулларнинг ишга солинмаганидир.

Энг ёмони, бундай корхоналарни банкрот, деб эълон қилиш жараёни ҳам ниҳоят даражада суст бормоқда. Буни ўтган давр мобайнида ана шундай корхоналардан бор йўғи 149 таси тугатилгани ҳам исботлаб турибди.

Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигига (Р.Азимов), Давлат мулки қўмитаси, Иқтисодий ночор корхоналар масалалари бўйича қўмитага, Молия вазирлиги, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли комплексларига барча давлат корхоналарини атрофлича инвентаризация қилиш ва 1 сентябргача бўлган муддат ичида рентабеллиги паст, зарар кўриб ишлаётган корхоналарни тугатиш, уларни акциялаштириш ва бошқа мулк шаклларига ўтказиш бўйича аниқ дастур ишлаб чиқиш ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этиш вазифаси топширилсин.

Адлия вазирлиги Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Олий хўжалик суди, Иқтисодий ночор корхоналар масалалари бўйича қўмита, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор тузилмалар билан биргаликда бир ой муддатда «Корхоналар банкротлиги тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳридаги лойиҳасини киритсин.

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Биз бугун бюджет маблағларидан нечоғли самарали фойдаланилаётгани тўғрисидаги масалага ҳам жиддий қарашимиз керак.

Шуни таъкидлаш лозимки, кейинги йилларда давлат харажатлари таркиби сезиларли даражада ўзгарди. Бюджет тўловларини аниқ мақсадлар сари йўналтириш тамойили кучайди. Бугунги кунда давлат бюджети умумий харажатларининг 45 фоизидан кўпроғи ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилмоқда.

Маълумки, ижтимоий аҳамиятга эга бўлган стратегик инвестиция лойиҳаларини амалга оширишда бюджет маблағлари муҳим ўрин тутади. Кейинги 7 йил давомида инвестицияларга сарфланган харажатларнинг бюджет харажатларидаги ҳиссаси тахминан 18 фоизни ташкил этиб келмоқда.

Марказлаштирилган инвестицияларнинг қарийб учдан бир қисми Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига биноан академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларининг қурилиши ва уларни реконструкция қилишни молиялаштиришга йўналтириляпти. Шунингдек, ерларнинг ирригация ва мелиорация ҳолатини яхшилашга ҳам катта маблағ сарфланмоқда.

Шундай бўлса-да, бугун биз давлат маблағларини оқилона сарфлашнинг энг мақбул таркибига эгамиз, деб айта олмаймиз. Текширишлар шуни кўрсатяптики, бюджет маблағларини сарфлашда қўпол хато-камчиликларга йўл қўйилмоқда, баъзи ҳолларда бюджетдаги молия маблағлари мақсадли ишлатилмаяпти, пул маблағлари ва моддий ресурслар ноқонуний ўзлаштириб юборилмоқда, энг ёмони, давлат маблағларидан тежамкорлик билан, унумли фойдаланишни рағбатлантириш чоралари ишга солинмаяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида қарийб миллиард сўмлик ана шундай қонунбузарлик ҳолатлари аниқланганги ҳам шундан далолат беради.

Марказлаштирилган инвестициялардан хўжасизларча фойдаланилаётгани ҳақида ҳам қатор мисоллар келтириш мумкин. Кўп ҳолларда муайян объектларни қуришдан олдин уларнинг қанчалик зарурлиги, мақсадга мувофиқлиги чуқур таҳлил этилмайди. Кўпинча улар фақат кўз-кўз қилиш учунгина қурилмоқда.

Қурилиш ишларини белгиланган муддатларда бажармаслик қоидага айланиб қолгани, қурилишлар нархи, яъни смета қийматининг ошиб кетиши, маблағларнинг талон-торож этилиши, тугалланмаган қурилишлар сонининг кўпайиши ва шунга ўхшаган барча номаъқул ҳолатлар кредиторлик қарзларининг асоссиз равишда кўпайиб кетишига олиб келмоқда.

Бугун тан олишимиз керакки, қурилиш соҳасини ислоҳ қилиш ишлари қониқарсиз аҳволда. Ахир, пудратчини танлаш бўйича натижаси олдиндан маълум бўлган хўжакўрсинга тендерларни ўтказиш — бу қипқизил кўзбўямачилик эмасми?

Пудратчи ва буюртмачи ўртасидаги шартнома мажбуриятларини бажаришга ҳам расмиятчилик билан, юзаки ёндашилмоқда. Мисол учун, топширилаётган иншоотларнинг қиймати белгиланган даражадан қимматлашиб кетган ҳолларда ортиқча сарфланган маблағ давлат манбалари ҳисобидан эмас, пудратчининг ўзи томонидан, яъни киссасидан тўланиши керак, аммо амалда бундай бўлмаяпти.

Энг ёмони, бундай ишлар учун ҳеч ким жавоб бермаяпти. Мен, Вазирлар Маҳкамаси комплекслари раҳбарларидан, аввало Бош вазирнинг биринчи ўринбосари К.Тўлагановдан бундай ҳолатларга зудлик билан барҳам беришга, бу борада қаттиқ тартиб ўрнатишга қаратилган зарур чораларни кўришларини кутаман.

Молия вазирлиги тегишли идоралар билан биргаликда бир ой муддатда 2002 йилда ва 2005 йилгача бўлган даврда давлат харажатларини қисқартириш дастурини ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

Бунда харажатларнинг ҳажми ва таркибини энг мақбул шаклга келтириш, давлатнинг мақсадли фондларига тегишли маблағларнинг сарфланиши устидан самарали назорат ўрнатиш, молиялаштиришнинг бюджетдан ташқари манбаларини кенгайтириш, бюджет ташкилотларининг бюджет ресурсларидан унумли фойдаланишдан

ОДАМЛАРНИНГ ТАШВИШ ВА ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАРИ БИЛАН ЯШАШ ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИГА АЙЛАНСИН

(Давоми. Боши 1-2-бетларда)

Қадрли дўстлар!

Иқтисодиётимиз тараққиётининг биринчи ярим йиллиқдаги натижаларини сарҳисоб қилар эканмиз, хорижий сармояларни жалб этиш ва улардан самарали фойдаланиш масаласига қисқача тўхталиб ўтиш лозим, деб ўйлайман. Бу вазифанинг нечоғли аҳамиятли эканини исботлаб ўтиришга зарурат бўлмаса керак.

Бугунги кунда мамлакатимизда умумий қиймати 3,6 миллиард долларлик 109 та устувор инвестицион лойиҳа, жумладан, 725 миллион долларлик 38 та тўғридан-тўғри хорижий инвестиция жалб этилган лойиҳа амалга оширилмоқда.

Агар 2001 йили 824 миллион долларлик, жумладан, 108 миллион долларлик тўғридан-тўғри жалб этилган инвестиция ўзлаштирилган бўлса, жорий 2002 йилда 905 миллион, жумладан, 183 миллион долларлик тўғридан-тўғри жалб этилган инвестиция ўзлаштирилиши кўзда тутилмоқда. Ўсиш суръати тегишлича 110 фоиз ва 1,7 баробарни ташкил этади.

Инвестицияларнинг катта қисми нефтьгаз ва текстиль саноатига тўғри келмоқда. Таассуфки, электротехника, кимё саноати, қурилиш материаллари, машинасозлик, истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳаларига хорижий инвестиция жалб қилиш имкониятлари етарлича ишга солинмаяпти.

Шуни яна афсус билан айтиш керакки, жами хорижий инвестицияларнинг қарийб учдан икки қисми фақат Тошкент шаҳрига, шунингдек, Самарқанд, Андижон ва Тошкент вилоятларига тўғри келмоқда.

Ҳозирга қадар 21 та туманда хорижий шериклар билан бирорта ҳам корхона тузилмаган. Вилоятлар, туманлар, тармоқларнинг концерн ва компаниялар раҳбарлари нега бу тўғрида бош қотиришмаяпти — бу ҳақда алоҳида гаплашиб олиш лозим.

Ўйлайманки, бундай номақбул ҳолатларни ва умуман ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизни экспорт қилиш режаларининг бажарилишини тўққиз ойлик якунлари билан биргаликда алоҳида кўриб чиқишимиз зарур.

Ҳозир Ўзбекистонда хорижий сармоя жалб этилган қарийб 2 минг корхона иш юритмоқда. Уларнинг 69 таси ўтган ярим йилда ташкил этилган.

Биринчи ярим йилликда 1 минг 250 та корхона бевосита ишлаб чиқариш билан машғул бўлгани ҳолда уларнинг фақат учдан бир қисмигина ўз маҳсулот ва хизматларини экспорт қила олди. Ўйлайманки, бу рақамлардан тегишли хулоса чиқариб олиш қийин эмас.

Инвестиция лойиҳаларининг техникавий-иқтисодий асоси сифатсиз тайёрланиши, уларнинг паст даражада экспертиза қилиниши, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришда четдан олиб келинадиган хомашё ва бутловчи қисмларнинг салмоғи катта экани бу борадаги асосий камчиликлардир. Шунингдек, ишлаб чиқарилган маҳсулотни сотиш бўйича аниқ мақсадга қаратилган маркетинг тадқиқотлари ўтказилмаслиги, лойиҳа тайёрлаш жараёнида шерик томонлар ўз зиммасига олган мажбуриятларнинг бажарилишини назорат остига олмаганлари сабабли хорижий сармоя иштирокида ташкил қилинган кўплаб корхоналар ишламай турибди. Такрор айтаман, бунга асло йўл қўйиб бўлмайди.

Бу соҳа учун масъул бўлган Бош вазир Ў.Султонов тез фурсатда мазкур муаммоларни ижобий ҳал этиши, чет эл инвестициялари иштирокида барпо этилган корхоналар фаолиятининг самарадорлигини таъминлайдиган тегишли чора-тадбирларни кўриши зарур.

Қадрли дўстлар!

Бугунги кунда мамлакатимиз иқтисодиёти учун ўзимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни экспорт қилиш, тўлов баланси ва миллий валюта курсининг барқарорлигини таъминлаш нечоғли ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапирар эканмиз, истеъмол молларини юртимизга олиб кириш билан боғлиқ ишлар, аниқроғи, бизнинг бу масалага муносабатимиз ҳақида алоҳида айтиб ўтишим керак.

Табиийки, мамлакатимизга юқори сифатли, ҳақиқатан ҳам катта истеъмол талабига эга бўлган товарларни олиб кираётган чет эл фирмалари, воситачи ва тижорат ташкилотларига бизнинг ҳеч қандай эътирозимиз йўқ.

Фақат бу соҳада бозор иқтисодиётининг ҳаракатлантирувчи кучи бўлмиш рақобат қонунлари ишлаши, яъни у ўзимизники бўладими, хорижникими, бундан қатъи назар, аҳоли учун ҳар жиҳатдан мақбул ва сифатли товарларга кенг йўл очиш керак.

Шу билан бирга, аҳолимизнинг баъзи бир вакиллари томонидан мамлакатимиз ташқарисидан олиб келинаётган сифатсиз, усти ялтироқ, ичи қалтироқ маҳсулотларга қандай муносабатда бўлинаётганига ҳам бефарқ қарашимиз қийин.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, бизнинг буюм бозорларимизга, биринчи навбатда Тошкент шаҳри бозорларига жиноий каналлардан фойдаланган ҳолда ғайриқонуний контрабанда йўли билан маҳсулот олиб кириш оқибатида четдан сифатсиз моллар келиши тобора ортиб бормоқда.

Тан олиш керакки, бундай ярамас ишлар порахўр кимсалар томонидан, кўпгина ҳолатларда ҳокимият тузилмаларида, божхона ва солиқ идораларида ўрнашиб олган, ана шу ноқонуний савдода ўз манфаатига эга бўлган, тушган даромаддан улуш олиб турадиган баъзи мансабдор шахслар томонидан, минг афсуски, қўллаб-қувватланмоқда ва хаспўшланмоқда.

Бир нарсани аниқ-равшан айтиш керак — биз чет элларга бориб мол олиб келадиган, майда тижорат билан шуғулланадиган фуқароларнинг фаолиятига мутлақо қарши эмасмиз. Лекин бундай фаолият қабул қилинган қонун-қоидалар ва тартиблар доирасида олиб борилиши тарафдоримиз. Ва шу соҳада ўз тирикчилигини кўраётган одамларнинг меҳнатидан баъзи бир виждонини йўқотган, ҳамма нарсани пулга чақадиган фирибгарларнинг фойдаланишига, бу тижоратчилар уларнинг қўлида ўйинчоқ бўлиб қолишига йўл қўймаслигимиз керак.

Агар бу вазиятни чуқур таҳлил қиладиган бўлсак, унинг замирида кишини ўйлантириб қўядиган кўп нарсалар борлигига ишонч ҳосил қиламиз.

Биринчидан, шуни унутмаслик керакки — биз юқорида айтиб ўтган йўллар билан республикамизга олиб кириладиган товарлар учун эркин алмаштириладиган валютада ҳақ тўланади. Бу мамлакатимиз экспорт салоҳиятининг асосий манбалари бўлган, халқимизнинг оғир меҳнати ва пешона тери билан ишлаб топиладиган пахта толаси, рангли ва қимматбаҳо металларни сотиш эвазига келадиган валютанинг Ўзбекистон ҳудудидан ташқарига чиқиб кетиши демакдир.

Ўзингиз айтинг, барака топкурлар, биз ана шу валютани чет элдан қандайдир сифатсиз моллар сотиб олишга эмас, балки лицей ва коллежлар, шифохоналар қуришга, уларни замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, кўпроқ ўзимизда ишлаб чиқарилмайдиган дори-дармонлар олиб келишга, қариялар ва болаларимизнинг долзарб ҳаётий эҳтиёжларини таъминлаш каби муҳим муаммоларни ҳал этишга сарфлаганимиз маъқул эмасми?

Иккинчидан, бош қотиришимиз зарур бўлган яна бир масала шундан иборатки, ички бозорларимизни сифатсиз чет эл моллари билан тўлдирар эканмиз, хоҳлаймизми-йўқми, биз ўзимизни, барча зарур хомашё, материаллар ва энг муҳими, малакали ишчи кучига эга бўла туриб, ўз иқтисодиётини керакли тарзда қура олмайдиган, сифатли истеъмол моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўя олмайдиган қолоқ мамлакатлар қаторига тушириб қўймоқдамиз. Ва шу орқали ўзимиздаги ана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қодир бўлган мавжуд корхоналарнинг ўсиш ва ривожланиш ҳаракатларига зарба берган бўламиз.

Содда қилиб айтганда, бу номаъқул йўл билан биз мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнес, тадбиркорлик ривожига, ишлайман, даромад топаман, деб интилаётган навқирон ёшларимиз учун янги иш ўринларини барпо этишдек ҳаётий муҳим ишларимизнинг илдизига ўзимиз болта урган бўламиз.

Мен бу ўринда ватанпарварлик, ўз меҳнатига, ана шу меҳнат билан яратиладиган маҳсулотга ҳурмат ва ифтихор туйғуси ҳақида гапираётганим йўқ.

Мен бу ўринда азалдан халқимизга хос бўлган юксак миллий ғурур туйғуси ҳақида ҳам гапираётганим йўқ.

Мен фақат барчамиз учун ўта муҳим бўлган бир ҳақиқатни чуқур тушуниб олишимизни истайман. Яъни, биз бугун ўз кучимиз, ўз меҳнатимиз билан амалга ошираётган ишларга, халқимизнинг бунёдкорлик фаолиятига ҳурмат билан қарамай туриб, аввало мамлакатимизнинг ишлаб чиқариш салоҳиятини ривожлантирмай, унга кўмак бермасдан туриб, иқтисодий бақувват мамлакатлар қаторига кира олишимиз, одамларимизнинг фаровон ва муносиб даражада ҳаёт кечиришини таъминлашимиз жуда қийин бўлади.

Учинчидан, бизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни реклама қилиш ишлари мутлақо қониқарсиз аҳволда эканини ҳам таъкидлаш лозим. Афсуски, аксарият ҳолатларда ўзимизнинг маҳсулотимизни эмас, кўпроқ хорижий молларни таърифлаймиз, мақтаймиз.

Бу эътирозлар биринчи навбатда «Ўзбекенгилсаноат», «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияларига ва «Ўзозиқовқатсаноат» уюшмасига, истеъмол моллари ишлаб чиқараётган барча корхоналарга тааллуқлидир.

Албатта, реклама изланувчанлик ва катта маблағни талаб қилади. Кимки кучли рақобат шароитида муваффақият қозонмоқчи бўлса, бундай маблағни излаб топиши, ўз маҳсулотларини реклама қилишга жиддий эътибор бериши керак бўлади.

Муҳтарам дўстлар!

Яна бир ўта муҳим ва долзарб вазифа борки, уни амалга оширмасдан туриб, биз нафақат иқтисодиёт соҳасида, балки умуман жамиятни ислоҳ қилиш борасида ўз олдимизга қўйган мақсад ва марраларга эриша олмаймиз.

Гап Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ҳаётга жорий этиш ҳақида, шу дастур орқали юксак замонавий талабларга жавоб берадиган, янгича фикрлайдиган, мамлакатимизнинг келажак тақдирини ишониб топшириш мумкин бўлган ёш кадрларни тарбиялаш ҳақида бормоқда.

Шу нуқтаи назардан қараганда, биз бугун Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг иккинчи босқичини амалга ошириш бўйича олиб борилаётган ишларга танқидий баҳо беришимиз лозим.

Мен бу борада қилинган ишлар тўғрисида ортиқча гапириб ўтирмоқчи эмасман. Ҳақиқатан ҳам, бу масалада кўп иш қилинмоқда. Шулар қаторида энг асосийси — қисқа вақт ичида мамлакатимизда замонавий ўқув ва ишлаб чиқариш ускуналари билан жиҳозланган, 216 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган 44 та академик лицей ва 291 та касб-ҳунар коллежи барпо этилди.

Республикамиздаги 20 та туман ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарларда 9-синфни битириб чиққан ўқувчиларни янги турдаги таълим муассасаларига тўла жалб этишга эришилгани айниқса эътиборга сазовор.

Умумтаълим мактаблари, шунингдек, ўртамахсус, касб-ҳунар ва олий таълим тизими учун янги давлат таълим стандартлари ишлаб чиқилди ва ўқув жараёнига жорий этилди. Шунингдек, янги авлод дарсликлари тайёрланмоқда ва нашр этилмоқда. Мамлакатимизнинг 56 та олий ўқув юртида педагог ва муҳандис-педагог кадрларни тайёрлаш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда.

Аммо, мавжуд аҳволнинг танқидий таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, барча бўғиндаги раҳбарларнинг ҳисоботларида, жумладан, кўплаб оммавий ахборот воситаларида ёзилаётганидек, бу соҳада ҳамма иш ҳам кўнгилдагидек эмас.

Мен биринчи галда, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларини қуриш ва фойдаланишга топшириш борасидаги ишларнинг аҳволини мутлақо қониқарсиз, деб баҳолаган бўлур эдим.

Хусусан, 2001 йили фойдаланишга топширилиши режалаштирилган объектларнинг бир қисми ишга туширилмади. Бу борада ажратилган капитал маблағлар лимитини ўзлаштириш Бухоро вилоятида 51, Навоий вилоятида 53, Самарқанд вилоятида 60, Тошкент вилоятида 50,6 ва Тошкент шаҳрида эса атиги 35 фоизни ташкил этди. Бу кўрсаткичларни изоҳлаб ўтиришга ҳожат йўқ, деб ўйлайман.

Лицей ва коллежларни қуриш ва реконструкция қилиш бўйича тайёрланаётган лойиҳа-смета ҳужжатларининг сифати ҳам жуда кўп эътирозларга сабаб бўлмоқда. Айниқса, қурилиш учун тендер савдолари ўтказиш тартибларининг бузилишига мутлақо тоқат қилиб бўлмайди. Бундай номақбул ҳолатлар Навоий, Фарғона ва Хоразм вилоятларида учрамоқда ва қурилаётган иншоотлар қийматининг қимматлашиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Ҳозиргача кўплаб уюшма ва концернларда коллежларни лойиҳалаш ва қуриш ишлари амалда бошланган эмас. Ҳолбуки, «Ўзбекенгилсаноат» компанияси 5 та, «Ўзавтосаноат» ва «Ўзозиқовқатсаноат» уюшмалари иккитадан ана шундай иншоотларни барпо этиши керак. Бу камчиликлар «Ўзёғмойтамакисаноат» уюшмаси, «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси, «Ўзавтойўл» концерни, «Ўзқишлоқхўжаликмаш-холдинг» ва «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компаниялари, Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасига ҳам тааллуқлидир.

Айниқса, янгитдан барпо этилаётган коллежларни замонавий ўқув ва лаборатория ускуналари билан жиҳозлашга алоҳида эътибор қаратиш даркор. Ҳукуматимиз бу мақсадлар учун зарур маблағларни ажратмоқда, хорижий кредитларни жалб этмоқда. Айни пайтда ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурини бажариш, жумладан, ўқув-лаборатория ускуналарини ўзимиздаги корхоналаримизда тайёрлашни йўлга қўйиш ишлари мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда.

Масалан, «Ўзэлтехсаноат», «Ўзавтосаноат», «Ўзагромашсервис» уюшмалари, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат акциядорлик жамияти, Мотор заводи ва Агрегат заводи каби корхоналарда ҳали ҳам ўқув-лаборатория ускуналарини ишлаб чиқариш бўйича аниқ чора-тадбирлар кўрилмаган.

Педагог кадрларни тайёрлаш, айниқса, уларни қайта тайёрлаш тизими ҳам талабга жавоб бермайди. Умумий ўрта ва олий таълим тизимидаги курслар, факультетлар, марказлар ва малака ошириш институтлари профессор-ўқитувчиларининг сифат таркиби, моддий-техникавий ва ўқув-услубий базаси миллий дастур талаблари даражасига мувофиқ эмас.

Бу борадаги яна бир муҳим масала, яъни касб-ҳунар коллежлари мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш ишларини жадаллаштириш лозим. Ўзингиз ўйланг, шу пайтга қадар коллежлар учун мўлжалланган 291 та мутахассисликдан фақат 145 таси бўйича мана шундай стандартлар ишлаб чиқилгани ва синовдан ўтказилаётганини қониқарли, деб баҳолаш мумкинми?

Ўрта таълим ўқув юртлари, касб-ҳунар коллежларини янги ўқув адабиётлари, айниқса, умумий касб-ҳунар ва махсус фанлар бўйича дарсликлар билан таъминлаш ишлари ҳам орқада қолмоқда. Ўқув дастурларига мувофиқ умумтаълим мактабларининг 1-9-синф ўқувчилари учун зарур бўлган 672 номдаги дарсликдан бугунги кунда 492 таси нашр этилгани буни яққол кўрсатиб турибди.

Маълумки, бу борада махсус «Узлуксиз таълим тизими учун ўқув адабиётларининг янги авлодини яратиш концепцияси» ишлаб чиқилган. Масалани тўғри ҳал этиш учун барча турдаги ўқув адабиётлари ана шу концепцияда баён этилган талаб ва принципларга қатъий амал қилган ҳолда тайёрланиши керак.

Ўйлайманки, бугунги кунда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида кўзда тутилган вазифаларни сўзсиз бажаришнинг нақадар муҳимлигини, унинг давлат аҳамиятига эга бўлган стратегик масала эканини тушунтириб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Буни барчамиз, биринчи галда, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳар ва туманлар ҳокимликлари раҳбарлари, буюртмачи ва пудратчилар, вазирликлар ва идоралар раҳбарлари яна бир марта чуқур англаб олишлари зарур.

Бу вазифаларни адо этиш — ҳар биримизнинг эл-юрт олдидаги, келажак авлодлар олдидаги муқаддас бурчимиздир.

Ватанимиз тақдири, унинг ёруғ келажаги учун ёниб яшашни ўз ҳаётининг маъномазмуни деб англайдиган ҳар бир раҳбар, ҳар бир мутахассис буни доимо ёдда тутиши ва ана шу эзгу ишда фаол иштирок этишни ўзи учун шараф ва ифтихор, деб билиши лозим.

Бир нарсани барчамиз яхши англаб олишимиз керак. Олдимизда турган улкан муаммоларни ечиш, ўз муддаоларимизга эришиш аввало биз, раҳбарлар ва масъулиятли лавозимларда ўтирган кишилардан биринчи галда одамларимизнинг ташвиш ва интилишлари билан яшашни, уларни ўз юракларимиздан ўтказишни, буюк ва эзгу мақсадларимизга етишиш учун ўзини аямасликни талаб қилади.

Барчангизга халқимиз осойишталиги ва фаровонлиги йўлида олиб бораётган фаолиятингизда янги-янги омадлар тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

2002 ЙИЛНИНГ I ЯРИМ ЙИЛЛИГИДА ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ВА ТОПШИРИҚЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАМДА ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРНИНГ ҲАЛ ЭТИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва сотиш бўйича шартномавий мажбуриятларнинг, биринчи навбатда ширкатлар ва оилавий пудратчилар ўртасидаги ички хўжалик шартномалари бўйича мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши устидан қаттиқ назоратни таъминласинлар. Шартноманинг давлат харидлари ҳажмини кўпайтирган ҳолда ихтиёрий равишда қайта кўриб чиқилишига йўл қўймасликка, ҳар бир фермер ва оилавий пудратчининг шартнома бўйича ўзига тегишли бўлган маҳсулотни олишига алоҳида эътибор берилсин.

Ўз шартнома мажбуриятларини бажармаган хўжалик раҳбарларига нисбатан белгиланган тартибда қаттиқ жавобгарлик чоралари кўрилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги Жиззах, Қашқадарё, Наманган ва Сурхондарё вилоятлари ҳокимликлари, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда айрим тоғли туманларни иқтисодий ва ижтимоий ривожлантиришнинг аҳволини пухта ўрганиб чиқсин ҳамда уларни янада ривожлантириш истиқболлари, инфратузилмасини мустаҳкамлаш ва иш билан банд бўлмаган аҳолини, айниқса ёшларни ишга жойлаштириш масалаларини ҳал этиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги (Жўраев) Молия вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг асосий турларини етиштиришнинг минтақавий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалиги корхоналарининг типлари бўйича айланма маблағлар нормаларини ишлаб чиқсин ва хўжаликларга етказсин.

10. Экспорт имкониятини ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича Республика кенгаши (Ў.Т.Султонов) айрим хўжалик бирлашмалари ва корхоналар томонидан жорий йил биринчи ярим йилида товарлар (ишлар, хизматлар) экспорти прогнозининг бажарилмаганлиги сабабларини танқидий таҳлил қилсин ва 2002 йил учун белгиланган параметрларнинг сўзсиз бажарилиши бўйича аниқ чора-тадбирлар кўрсин.

Маҳсулот экспорти прогнозининг бажарилиши масаласи 2002 йилнинг тўққиз ойи якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамаси мажлисида кўриб чиқилсин.

11. Бош вазир Ў.Т.Султонов бир ой муддатда хорижий инвестициялар иштирокидаги айрим корхоналарнинг паст самаралилиги, шу жумладан, инвестиция лойиҳаларининг техник-иқтисодий асослашлари сифатсиз тайёрланаётганлиги, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришда импорт улушининг юқорилиги, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни сотиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган маркетинг ишланмаларининг йўқлиги, шериклар томонидан лойиҳалар босқичида қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилиши устидан назоратнинг сустлиги сабабларини муфассал кўриб чиқсин ва хорижий сармояни жалб этган ҳолда ташкил этилган корхоналарнинг самарали ишлашини таъминлайдиган зарур чора-тадбирларни кўрсин. Амалга оширилган ишлар тўғрисида 2002 йилнинг 9 ойи якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамаси мажлисида ахборот берилсин.

12. Бош вазирнинг биринчи ўринбосари К.Н.Тўлаганов, Вазирлар Маҳкамаси комплекслари раҳбарлари Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда манфаатдор вазирликлар, идоралар ва хўжалик бирлашмалари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда:

молиялаштиришнинг марказлаштирилган манбалари ҳисобига лойиҳалаштирилаётган ва қурилаётган объектларни тўлиқ хатловдан ўтказсинлар;

пудрат ишларига тендерлар ўтказишда зарур тартиб ўрнатилишини, буюртмачилар ва пудратчилар томонидан пудрат шартномаси шартларига қатъий риоя қилинишини, қурилиш қиймати асоссиз равишда ошириб юборилишига ва маблағлар сочилиб кетишига, кредиторлик қарзи ҳосил бўлишига йўл қўйилмаслигини таъминласинлар.

Амалга оширилган ишлар тўғрисида 2002 йилнинг тўққиз ойи якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига ахборот берилсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда объектлар-қурилишининг аҳволини тўлиқ хатловдан ўтказиш асосида қурилиш объектлари устуворлигини, уларнинг иқтисодий самарадорлигини ва ижтимоий аҳамиятини, тугалланмаган қурилишлар ҳажмларини жиддий қисқартиришни ҳисобга олган ҳолда 2003-2005 йиллар учун Инвестиция дастурини шакллантириш бўйича 2002 йил 1 ноябргача таклифлар киритсин.

14. Вазирлар Маҳкамасининг Умумиқтисодиёт комплекси (Азимов), Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солиқ қўмитаси, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2003 йил ва кейинги йиллар Давлат бюджети лойиҳасини ишлаб чиқишда бюджетга солиқлар олиш даражасини изчилликлар билан пасайтириб боришни назарда тутсинлар.

Вазирлар Маҳкамасига фойда солиғи ставкаларини ва умуман солиқ юкини қисқартириш бўйича бир ой муддатда таклифлар киритилсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги манфаатдор идоралар билан биргаликда бир ой муддатда 2002 йилда ва 2005 йилгача бўлган даврда давлат харажатларини қисқартириш дастурини ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин, унда харажатлар ҳажмлари ва таркибини мақбуллаштириш, давлат мақсадли фондлари маблағларининг сарфланиши устидан самарали назорат ўрнатиш, молиялаштиришнинг бюджетдан ташқари манбаларини кенгайтириш, бюджет ташкилотларининг бюджет ресурсларидан самарали фойдаланишдан манфаатдорлигини ошириш назарда тутилсин.

16. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси Молия вазирлиги билан биргаликда икки ҳафта муддатда корхоналар ва хўжалик бирлашмалари активларида давлат иштирокини сақлаб қолишнинг мақсадга мувофиқлиги аниқ мезонларини белгиласин ҳамда стратегик аҳамиятга эга бўлмаган корхоналарнинг давлат улушини республика фонд бозорида, шу жумладан хорижий инвесторларга қўшимча равишда сотиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

17. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги (Азимов), Давлат мулки қўмитаси, Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси, Молия вазирлиги, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли комплекслари барча давлат корхоналарини муфассал хатловдан ўтказсинлар ва жорий йилнинг 1 сентябригача бўлган муддатда паст рентабелли ва зарар кўриб ишлаётган давлат корхоналарини тугатиш, акциялаштириш ва уларни мулкчиликнинг бошқа шаклларига айлантириш бўйича аниқ дастурни ишлаб чиқсинлар ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсинлар.

Истиқболси ва зарар кўриб ишлаётган давлат корхоналарини тугатиш ишларининг бориши ҳар чоракда Вазирлар Маҳкамаси мажлисларида кўриб чиқилсин.

18. Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси (Саидова) мулкида давлат улуши бўлган истиқболсиз, зарар кўриб ишлаётган корхоналар банкротлиги жараёни фаолроқ ва қатъий амалга оширилишини, уларни фонд бозорида сотиш, энг аввало, хорижий инвесторларга сотиш учун белгиланган тартибда қўйилишини таъминласин.

19. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Олий хўжалик суди, Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига янги таҳрирдаги «Банкротлик тўғрисида» қонун лойиҳасини киритсин.

20. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва савдо комплекси (Усмонов) манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда мамлакатимизда сифатли истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни улар билан тўлдириш чора-тадбирларини икки ой муддатда ишлаб чиқсинлар. Амалга оширилган ишлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига 2002 йил якунлари бўйича ахборот берилсин.

21. Реклама бўйича идоралараро кенгаш (Баҳромов), «Ўзбекенгилсаноат», «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компаниялари, «Озиқовқатсаноат» уюшмаси, истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи бошқа хўжалик бирлашмалари ва корхоналар мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни кенг реклама қилиш комплекс тадбирларини бир ой муддатда ишлаб чиқсинлар ва уларнинг амалга оширилишини таъминласинлар.

22. Бухоро, Навоий, Самарқанд, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларини қуриш ва фойдаланишга топшириш бўйича қолоқликнинг ўрнини тўлдириш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар кўрсинлар.

Амалга оширилган ишлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига жорий йилнинг 20 августигача ахборот берилсин.

23. «Ўзэлтехсаноат» (Умаров), «Ўзавтосаноат» (Парпиев), «Ўзагромашсервис» (Нишонов) уюшмалари, «Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси» давлат-акциядорлик жамияти (Кучеров), «Мотор заводи» (Одилов) ва «Агрегат заводи» (Тен) корхоналари раҳбарларига ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастури ва ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари ишлаб чиқариш бажарилмаганлиги қатъий кўрсатиб ўтилсин.

Бош вазир Ў.Т.Султонов ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари ишлаб чиқаришни ташкил этишда вужудга келган вазиятни ўрганиб чиқсин ва йўл қўйилган қолоқликни бартараф этиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар кўрсин. Амалга оширилган ишлар тўғрисида 2002 йилнинг 9 ойи якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига ахборот берилсин.

24. Вазирлар Маҳкамасининг Ижтимоий комплекси (Кароматов), Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими маркази:

педагог кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирларини бир ой муддатда ишлаб чиқсинлар, унда профессор-ўқитувчилар таркиби сифатини ошириш, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талабларидан келиб чиққан ҳолда умумий ўрта ва олий таълим тизимидаги малака ошириш курслари, факультетлари, марказлари ва институтларининг моддий-техника ва ўқув-методик базаси аҳволини яхшилашни назарда тутсинлар;

касб-ҳунар коллежлари мутахассисликлари бўйича давлат таълим стандартлари ишлаб чиқилишини ва тасдиқланишини жадаллаштирсинлар;

Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги билан биргаликда нашр этилаётган ўқув адабиётларининг барча турлари «Узлуксиз таълим тизими учун янги авлод ўқув адабиётлари яратиш концепцияси» принциплари ва талабларига қатъий мувофиқ бўладиган тартибни ўрнатсинлар.

25. Мазкур протоколнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ў.Т.Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И.КАРИМОВ

2002 йил 18 июль

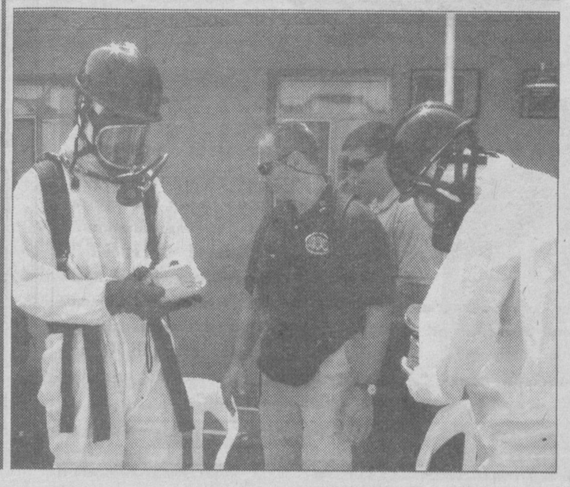

Сўнгги кезларда жаҳон жамоатчилиги халқаро террорчиликдан ҳимояга оид қатор тадбирлар ўтказмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам бу умумхавфсизлик тизимини яратишда фаол иштирок этмоқда.

Яқинда АҚШ Федерал разведка бюроси (ФРБ) террорчилик актлари содир этилган жойларда аҳоли хавфсизлигини таъминлаш борасида машқлар ўтказишни бошлади.

Машқларда Ўзбекистон томонидан Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати ва Ҳарбий прокуратура ходимлари иштирок этмоқдалар. Тадбир охирида унинг қатнашчиларига халқаро намунадаги сертификатлар берилади.

«Йўқолсин, террор!» — шиори остида ўтаётган бу ўқув машқлари икки ҳафта давом этади. Америкалик мутахассислар дастлабки машқлардаёқ унда иштирок этаётган республикамиз муассасалари ходимларининг яхши тайёргарликка эга эканлигини қайд қилмоқдалар.

■ **К.АГАМЯН («Туркистон пресс») олган суратлар**

СЕРЖИЛО ТАФАККУР ДУРДОНАЛАРИДАН*

ГАЛИЛЕО ГАЛИЛЕЙ — ИТАЛЬЯН РИЁЗИЁТЧИСИ, ТАБИАТШУНОСИ ВА ФАЙЛАСУФИ. 1564-1642 ЙИЛЛАРДА ЯШАГАН:

♦ Коинот чеклими ёки чексизми? Бу ҳали-ҳанузгача ечилмаган масала ва, мен ўйлайманки, инсоний илм уни ҳеч қачон еча олмайди.

♦ Улкан масалалар тўғрисида, ҳеч қандай ҳақиқатга эришмай, узоқ баҳслашгандан кўра, битта ҳақиқатни, арзимаган нарсаларда бўлса ҳам, топишни афзал кўраман.

♦ Фалсафа, кўзларимиз олдида ястанган, каттакон китобда битилган. Бироқ, китобни, у ёзилган тилни билмай ва унинг ҳарфларини фарқламай, тушуниш мумкин эмас. У бўлса, риёзиёт тилида битилган, унинг ҳарфлари эса — учбурчаклар, тўртбурчаклар, доиралар, шарлар, конуслар, пирамидалар ва бошқа геометрик шакллар бўлиб, инсон ақли, уларсиз, ундаги бирон сўзни тушунолмайди...

♦ Муқаддас китобнинг бирон-бир ибораси, табиатнинг ҳар қандай ҳодисаси эга бўлганидақа, мажбурловчилик кучига эга эмас.

♦ Инсон ақли Худонинг ижодидир, шу билан бирга, энг ажойибларидан биттаси.

♦ Табиат тўралар, ҳоқонлар ва подшоларнинг ҳукмлари ва фармонлари устидан кулади ва у, уларнинг талабларига кўра, ўз қонунларини зиғирча ҳам ўзгартирмаган бўларди.

♦ Мантиқ фалсафада фойдаланиладиган қуролдир; қуролни ясашда, бирон-бир садо чиқариш қўлдан келмасдан, қандай ҳам зўр уста бўлиш мумкин, шундайин, мантиқдан қандай фойдаланиш лозимлигини билмасдан, қандай қилиб, улкан мантиқшунос бўлиш мумкин.

♦ Нима, очиқ исботталаб хулосалар хусусида гап кетаётган мунозараларда, ҳеч нима билан боғланмаган, бутунлай бошқа сабабга кўра ёзилган ва рақибнинг оғзига уришнинг ягона мақсади билан келтирилаётган, иқтибос билан сўзлашларни эшитишга қараганда, шармандалироқ бўлиши мумкин? Бироқ, сиз, шундай тарзда ўрганишни давом эттирмоқни хоҳлар экансиз, унда файласуф унвонидан воз кечинг ва, яхшиси, тарихчилар ёки қуруқ ёдлаш докторлари, деб номланинг: ахир, фалсафа билан ҳеч қачон шуғулланмаган киши файласуфликнинг фахрли номини ўзлаштириб олса, яхши эмас.

ХУН ЦЗИЧЕН — ХИТОЙЛИК ДОНИШМАНД. XVI-XVII АСРЛАРДА ЯШАГАН:

♦ Модомики, сен ишонч-эътибор эгаси экансан, ҳатто, қабиҳ одамни ҳам алдама.

♦ Модомики, сенда устунликлар бор экан, бошқа одамларнинг нуқсонларини очма.

♦ Ахлатли жойда ҳаёт ғиж-ғиж қайнайди. Жуда тоза сувда балиқ бўлмайди. Инсон дунёнинг қабиҳликларидан чўчиманслиги ва бенуқсон хулқ ибратларига кўр-кўрона эргашмаслиги лозим.

♦ Қадимгилар беғаразлликни улкан фазилат ҳисоблаганлар. Кимки унга эга бўлса, бутун олам устидан юқори кўтарилади.

♦ Одам, яхшилик қилиб, бунинг ҳақида кишиларнинг билишларига тиришса, у ёмонликни келтириб чиқаради.

♦ Одамлар олдидаги хизматлар ҳақида эсламаслик керак. Бошқалар олдидаги айбларни эсда тутмаслик мумкин эмас. Ўзгаларнинг мурувватларини эсдан чиқармаслик лозим. Сизга етказилган дилсиёҳликларни эсдан чиқармаслик мумкин эмас.

♦ Чақалоқ дунёга келаётганида, туғаётган аёлнинг ҳаёти хавф остида. Агар сен кўп пул жамғарган бўлсанг, сенинг уйингга ўғрилар киришининг эҳтимоли катта. Хафагарчилик олиб келмайдиган хурсандчилик йўқ. Хурсандчиликдан дарак бермайдиган бахтсизлик ҳам йўқ: камбағаллик — сабр-қаноатга, касаллик — соғлиқ тўғрисида қайғуришга ўргатади. Мана, нима учун ҳақиқатга эришган инсон хурсандчиликни хафагарчиликдан ажратмайди, аммо, бунисини ҳам, унисини ҳам эсдан чиқаради.

♦ Ярим очилган гулларни томоша қилиш — ёқимли, бир қадаҳ майдан енгил кайф қилиш — роҳат. Тўкилаётган гулларга ва ҳаддан ошиб кетган ичкиликбозликка қараб эса — ноқулайлик ҳис этасан. Барча, ниҳоясига етган ва қиёмига етказилган, нарсаларга сергак муносабатда бўлмаслик мумкин эмас.

♦ Сенинг юрагинг, уни пичоқ билан кесиш ёки локлаб ялтиратиш хавф солмайдиган, қуриган дарахтга ўхшаган бўлсин.

♦ Олдинга бир қадам қўйиб, ўйла, чекина олармикансан. Шунда, шохлари деворга қисилиб қолган, сузонғич қўчқорнинг қисматини четлаб ўтасан. Биронбир ишни бошлашдан аввал, чамала, уни якунлай олармикансан. Шунда йўлбарсни миниб йўл босмоқчи бўлган кишига ўхшаб қолмайсан.

♦ Вақтнинг узун-қисқалиги бизнинг кайфиятимизга боғлиқ. Маконнинг катта-кичиклиги бизнинг онгимиз билан боғланган. Шунинг учун, жон безовта бўлмаганида — бир кун минглаб асрларга тенгдир, ниятлар катта бўлганларида эса — зиғирдайгина кулбача ўзида бутун оламни жо этиши мумкин.

♦ Қачонлардир бир одам айтган: «Кетмоқчимисан — имирсиламай, кетгин. Агар вақтни кутилса, у ҳеч қачон келмайди». Нақ ажойиб фикр!

♦ Лаблар — ақлнинг дарвозалари. Агар уларни очиб қўйилса, ақл ташқарига чиқиб кетади.

♦ Бошқалар тўғрисида муҳокама юритганингда, уларнинг ноўрин хатти-ҳаракатидан беайбликни ахтар. Шунда одамларда иноқлик бўлади.

♦ Аччиқ устида ваъдалар берма. Мастликда жаҳл қилма. Хурсандчиликдан ҳаяжонланганингда, режалар тузма. Чарчоқликда олдинда турган ишлар ҳақида ўйлама.

♦ Батамом серобчиликда яшаётган киши лиммо-лим тўлдирилган косага ўхшайди: ундан сув тўкилай-тўкилай дейди. Унга ортиқча бир томчи ҳам қўрқинчли. Ким ортиқчаликларга ботиб кетган бўлса, у, йиқилай-йиқилай, деб турган, чирик дарахтга ўхшайди. Унга озгина туртки ҳам хавфли.

♦ Кўнгилчанлик — феъл-атворнинг ғаъло даражадаги фазилати. Аммо, агар бунда унинг меъёрига риоя қилинмаса, у хушомадгўйликка айланиб кетади ва одамни лаганбардор қилиб қўяди.

♦ Ким ўзганинг қувончи ғаштини суришга интилса, ўзига нафрат қўзғатади.

ЯКОВ БЁМЕ — ОЛМОН ФАЙЛАСУФИ. 1575-1624 ЙИЛЛАРДА ЯШАГАН:

♦ Барча сир-синоатларни ўзига жо этган китоб, бу — одамнинг ўзидир; унинг ўзи барча моҳиятлар китобидир, чунки, у илоҳийлик тимсоли, унда улкан сир-синоат мужассамлашган.

♦ Қарама-қаршиликсиз ҳеч нима намоён бўлмайди; агар кўзгунинг бир томони қорамтир бўлмаса, унда бирон-бир тасвир кўринмайди. Демак, зиддият тенгликнинг кўринишидир.

♦ Ҳар бири ҳақиқат менинг қўлимда, деб ўйлади, ҳолбуки, у, ҳанузгача, улардан бирдай яширинлигича қолаверди.

■ **Русчадан Муҳаммад РАҲИМ ўғли таржимаси**

*Давоми. Боши газетанинг аввалги шанба (2001 йил 27 октябрдан бошлаб) сонларида.

Суратда: Кува туманидаги «Анор» ашула ва рақс халқ дастаси рақҳоса қизлари. Бу бадиий жамоа кўплаб хорижий мамлакатларда Ўзбекистон санъатини намойиш этиб келмоқда.

■ М. ҚОДИРОВ (ЎзА) олган сурат

ХАЛҚ БАНКИ — ОИЛАНГИЗ ФАРОВОНЛИГИ МЕЗОНИ

ХАЛҚ БАНКИ ХИЗМАТИНГИЗДА

Хабарингиз борки, нақд пул эмиссиясини кескин қисқартириш, аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини банк оборотига жалб қилиш борасида Республикамиз Президентининг бир қатор Фармонлари ва ҳукумат қарорлари қабул қилинди.

Айнан мазкур фармонлар ва қарорларнинг ижросини таъминлаш йўлида Давлат-тижорат Халқ банки томонидан бир қанча ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Жумладан, қисқа муддат ичида банкнинг ўндан ортиқ ютуқли омонат турлари жорий қилинди ва бунинг натижасида аҳоли омонатлари қолдиғи 27 млрд. сўмдан ошиб кетди.

Бу маблағлар ўз навбатида банк томонидан иқтисодиётнинг турли соҳалари — ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва кенгайтириш, тадбиркорликни ривожлантириш, ижтимоий масалаларни ҳал этиш, истеъмол бозорини кредитлаш кабиларга йўналтирилган. Оддий сўз билан айтганда, банкнинг ҳар бир омонатчиси — бу республика иқтисодиётининг реал инвесторидир.

Демак, ҳеч қандай муболағасиз айтиш мумкинки, республикамиз иқтисодиётининг жадал ривожланишида ҳар бир омонатчининг ҳиссаси мавжудлигини у билиши ва бундан ғурурланишга ҳақлидир.

Айнан ҳар бир омонатчининг республика иқтисодиётини ривожлантиришдаги ўрни, бунинг моҳияти ва мазмунини кенг жамоатчиликка етказиш мақсадида Халқ банки томонидан вилоятлар марказларида турли тадбирлар ўтказилмоқда.

Жумладан, куни кеча Наманган шаҳрида банкнинг ютуқли омонатлари бўйича ютуқлар тиражи ўтказилди ва унда омадли банк омонатчилари 5000 сўмдан 1000000 (бир миллион) сўмгача бўлган пул ютуқлари соҳибига айландилар.

BANK XALQ BANKI

Тадбирда республикамизнинг таниқли хонандалари, эстрада гуруҳлари иштирок этдилар ва тираж қатнашчиларининг маданий ҳордиқ чиқаришларига хизмат қилдилар.

Шу куни жорий йилнинг 1 июль куни Самарқанд шаҳрида ўтказилган Халқ банки депозит сертификатининг 1-ютуқлар тиражида энг катта ютуқ — 1 млн. сўм соҳибига айланган наманганлик Абдумалик Хофизовга ютуқ тантанали равишда топширилди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат-тижорат Халқ банкининг қисқа муддатли «Саховат» ютуқли омонати бўйича 2002 йил 16 июль куни Наманган шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

т/р	Ютуқ миқдори (сўмда)	Ютуқли ҳисоб варағи
1	1 000 000	Халқ банки Банк жараёнлари бошқармаси, СТ-66 рақамли ҳисоб варағи.
2	200 000	Тошкент туман бўлими, СТ-114 рақамли ҳисоб варағи.
3	100 000	Жиззах шаҳар бўлими, 017-сонли шаҳобчаси, СТ-212 рақамли ҳисоб варағи.
4	100 000	Миробод туман бўлими, СТ-64 рақамли ҳисоб варағи.
5	50 000	Олмалиқ туман бўлими, 022-сонли шаҳобчаси, СТ-1 рақамли ҳисоб варағи.
6	50 000	Пайариқ туман бўлими, СТ-47 рақамли ҳисоб варағи.
7	50 000	М. Улуғбек туман бўлими, СТ-28 рақамли ҳисоб варағи.
8	50 000	Балиқчи туман бўлими 013-сонли шаҳобчаси, СТ-24 рақамли ҳисоб варағи.
9	50 000	Денов туман бўлими, 014-сонли шаҳобчаси, СТ-48 рақамли ҳисоб варағи.
10	«Санаторийга йўлланма»	Поп туман бўлими, 014-сонли шаҳобчаси, СТ-28 рақамли ҳисоб варағи.
11	«Санаторийга йўлланма»	Пахтакор туман бўлими, 010-сонли шаҳобчаси, СТ-15 рақамли ҳисоб варағи.
12	«Санаторийга йўлланма»	Чирчиқ туман бўлими, 011-сонли шаҳобчаси, СТ-25 рақамли ҳисоб варағи.
13	«Санаторийга йўлланма»	Ҳамза туман бўлими, 338-сонли шаҳобчаси, СТ-3 рақамли ҳисоб варағи.
14	«Санаторийга йўлланма»	Нуробод туман бўлими, 03-сонли шаҳобчаси, СТ-20 рақамли ҳисоб варағи.
15	«Санаторийга йўлланма»	Жомбой туман бўлими, СТ-33 рақамли ҳисоб варағи.
16	«Санаторийга йўлланма»	Жиззах шаҳар бўлими, 011-сонли шаҳобчаси, СТ-240 рақамли ҳисоб варағи.
17	«Санаторийга йўлланма»	Қибрай туман бўлими, СТ-60 рақамли ҳисоб варағи.
18	«Санаторийга йўлланма»	Чирчиқ туман бўлими, 011-сонли шаҳобчаси, СТ-715 рақамли ҳисоб варағи.
19	«Санаторийга йўлланма»	Яккасарой туман бўлими, 0104-сонли шаҳобчаси, СТ-11 рақамли ҳисоб варағи.
20	«Кувонч ютуғи»	Ғаллаорол туман бўлими, 025-сонли шаҳобчаси, СТ-1 рақамли ҳисоб варағи.
21	«Кувонч ютуғи»	Арнасой туман бўлими, 02-сонли шаҳобчаси, СТ-44 рақамли ҳисоб варағи.
22	«Кувонч ютуғи»	Чирчиқ туман бўлими, 011-сонли шаҳобчаси, СТ-296 рақамли ҳисоб варағи.
23	«Кувонч ютуғи»	Ўрта Чирчиқ туман бўлими, СТ-88 рақамли ҳисоб варағи.
24	«Кувонч ютуғи»	Ангрен туман бўлими, СТ-60 рақамли ҳисоб варағи.
25	«Кувонч ютуғи»	Юнусобод туман бўлими, 0349-сонли шаҳобчаси, СТ-46 рақамли ҳисоб варағи.
26	«Кувонч ютуғи»	Зомин туман бўлими, 05-сонли шаҳобчаси, СТ-25 рақамли ҳисоб варағи.
27	«Кувонч ютуғи»	Денов туман бўлими, 014-сонли шаҳобчаси, СТ-3 рақамли ҳисоб варағи.
28	«Кувонч ютуғи»	Яккасарой туман бўлими, 0293-сонли шаҳобчаси, СТ-8 рақамли ҳисоб варағи.
29	«Кувонч ютуғи»	Тошкент туман бўлими, 013-сонли шаҳобчаси, СТ-58 рақамли ҳисоб варағи.

Ж.С. РАМАЗОНОВ — Наманган шаҳар ҳокими ўринбосари, ҳайъат раиси.
Н. Б. ДЖИЯНОВ — Ўзбекистон Республикаси Халқ банки жамғарма ишларини ривожлантириш бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи, масъул котиб.

Ўзбекистон Республикаси Давлат-тижорат Халқ банки «Омад» ютуқли омонати бўйича 2002 йил 16 июлда Наманган вилоятининг Наманган шаҳрида ўтказилган 12-ютуқлар тиражининг РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Т/р	Ҳисоб варақа рақами	Омонат қолдиғига ҳисобланган фоиз даромади қуйидаги миқдорда кўпайди
1	ОД-24	5 баробар
2	ОД-34	3 баробар
3	ОД-80	3 баробар
4	ОД-102	3 баробар
5	ОД-157	3 баробар
6	ОД-181	3 баробар
7	ОД-215	3 баробар
8	ОД-245	3 баробар
9	ОД-316	3 баробар
10	ОД-318	3 баробар
11	ОД-358	3 баробар
12	ОД-359	5 баробар
13	ОД-382	3 баробар
14	ОД-409	10 баробар
15	ОД-431	20 баробар
16	ОД-501	3 баробар
17	ОД-562	3 баробар
18	ОД-582	3 баробар
19	ОД-623	10 баробар
20	ОД-701	3 баробар
21	ОД-715	3 баробар
22	ОД-798	3 баробар
23	ОД-821	3 баробар
24	ОД-864	3 баробар
25	ОД-946	3 баробар

Ютуқлар тиражи ҳар 1000 та ҳисоб варақаси бўйича ўтказилди. 1000 дан зиёд ҳисоб варақалари очилган Халқ банкининг туман (шаҳар) бўлимларида ҳар 1000 та ҳисоб варақаси бўйича ҳам худди шу тартибда ютуқлар чиқди. Масалан: ОД-1080, ОД-2080, ОД-3080 ва ҳоказо.
Ж.С. РАМАЗОНОВ — Наманган шаҳар ҳокими ўринбосари, ҳайъат раиси.
Н. Б. ДЖИЯНОВ — Ўзбекистон Республикаси Халқ банки жамғарма ишларини ривожлантириш бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи, масъул котиб.

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан «Тошкентдонмаҳсулотлари» ИЧАУга 1995 йил 6 июнда берилган 675-сонли гувоҳнома, низом ва таъсис шартномаси йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳридаги 201-ўрта мактаб томонидан 1994 йилда Адилов Комилжон Қудратиллаевич номига берилган 11-синфни битирганлиги тўғрисидаги 432877-рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Котибияти иккинчи жаҳон уруши иштирокчиси, истеъфодаги генерал-лейтенант Собиржон Охунжоновга рафиқаси **МАҲМУДА ая**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Темирйўлчи» газетаси таҳририяти газета бош муҳаррири Сувонқул Рамазонович Рустамовга опаси **Мунаввар РУСТАМОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«ЯХШИ НИЯТ» ТЕЛЕВИЗИОН УЙ-ЖОЙ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 81-ТИРАЖИДА ЮТГАН ЧИПТАЛАР РАҚАМЛАРИ ҚИСҚА ЖАДВАЛИ

Чипталар, жадвал охиридан бошлаб, халтадан чиқмаган рақамлар бўйича текширилади. Ана шундай рақамдан биронтасининг чиптада мавжудлиги уни ютуқсизга айлантиради. Агар халтадан чиқмаган барча рақамлар чиптада мавжуд бўлса, унда ушбу чипта қўшимча турда ютуқли ҳисобланади. Сўнгра чипта сериясининг 1, 2, 3, 4 ва 5-турларда тўғри келиши текширилади. 6-турдан бошлаб мазкур турдаги рақамнинг чиптадаги мавжудлиги текширилади.

1 ТУР
88
29
87
84
18
73
52
53
57
46
26
38
Сони: 4
Телевизор Чипталар рақами
10019562.3
40021777.1
80011879.3
80025308.3

2 ТУР
59
16
6
13
49
79
4
70
25
71
58
Сони: 1
Телевизор Чипта рақами
60017052.2

3 ТУР
24
55
1
7
50
12
5
66
28
32
20
63
8
44
23
90
Сони: 2
Сумма: 2250000
Чипталар рақами
10061578.3
40014249.2

4 ТУР
82
31
69
74
64
22
40
72
47
35
30
51
89
60
75
76
65
54
33
10
21
80
15
81
Сони: 2
Сумма: 5500000
Чипта рақами
10017630.2
30014265.2

5 ТУР
3
Сони: 1
Телевизор Чипта рақами
50023093.1

6 ТУР
11
85
Сони: 2
Телевизор Чипталар рақами
60021245.3
90035746.1

7 ТУР
37
Сони: 2
Телевизор Чипталар рақами
70038285.2
80029206.3

8 ТУР
9
Сони: 4
Телевизор Чипталар рақами
20052311.1
40028884.3
90029041.2
90034732.2

9 ТУР
42
Сони: 5
Телевизор Чипталар рақами
30054059.1
40009828.2
60030009.3
70023649.2
80049152.2

10 ТУР
43
Сони: 6
Телевизор Чипталар рақами
10031619.2
20035693.1
50009737.3
70016715.3
80009173.3
90021817.2

11 ТУР
27
Сони: 6
Сумма: 1500

12 ТУР
56
Сони: 4
Сумма: 1400

13 ТУР
17
Сони: 5
Сумма: 1300

14 ТУР
19
Сони: 16
Сумма: 1200

15 ТУР
83
Сони: 14
Сумма: 1100

16 ТУР
41
Сони: 16
Сумма: 1000

17 ТУР
36
Сони: 30
Сумма: 900

18 ТУР
2
Сони: 44
Сумма: 800

19 ТУР
39
Сони: 68
Сумма: 700

20 ТУР
67
Сони: 163
Сумма: 600

21 ТУР
14
Сони: 213
Сумма: 500

22 ТУР
86
Сони: 300
Сумма: 400

23 ТУР
45
Сони: 544
Сумма: 300

24 ТУР
61
Сони: 886
Сумма: 300

Қўшимча тур
Сони: 19
Сумма: 900

Халтадан чиқмаган шарлар:
34, 48, 62, 68, 77, 78

"Яхши Ният" телевизион уй-жой пул-буюм лотереясининг 2002 йил 1 августдаги 82-тиражида ўйналадиган ютуқлар:

1 тур - ҳар бир ютуққа ТЕЛЕВИЗОР
2 тур - ҳар бир ютуққа ТЕЛЕВИЗОР
3 тур - 2 хонали уй Тошкент ш.
4 тур - NEXIA автомобили
5, 6, 7, 8, 9, 10 турларда - ҳар бир ютуққа ТЕЛЕВИЗОР

Ва қўшимча пул ютуқлари

"ЯХШИ НИЯТ" телелотереяси чипталарини газета дўконларидан ва чипта тарқатувчилардан олиш мумкин.

"ЯХШИ НИЯТ" телелотереясининг ўйинлари ёзги мавсум муносабати билан ҳар иккинчи ҳафтанинг пайшанба куни соат 18.30 да ЎзТВнинг 1-канали орқали намойиш этилади.

Ютуқлар ҳар чоршанба соат 14.00 дан кейин ютуқли чипта кўрсатилган заҳоти "Лаура" ХФ сида берилади. Манзил: Тошкент шаҳри, Шевченко кучаси, 8 уй. Мўлжал: "Украинка" дўкони. Тел: 8(3712) 56-25-54, 56-26-60.

Пул ютуқлари Миробод тумани Халқ банки бўлимлари ҳамда "Лаура" ХФсида ва чипта тарқатувчилар томонидан берилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2000 йил 27 октябрдаги 400-сонли лицензияси.

BOSH MUHARRIR
Safar OSTONOV

TAHRIR HAY'ATI
Abdulla ORIPOV
Abdulhafiz JALOLOV
Azimjon AYUPOV
Aziz NOSIROV
Ashur QODIROV
Bobir ALIMOV
Norbobo SHAKAROV (Bosh muharrir birinchi o'rinbosari)
Alimqul SULTONOV (Bosh muharrir o'rinbosari)
Andrey ORLOV (Bosh muharrir o'rinbosari «Golos Uzbekistana»)
Nomoz SA'DULLAEV
Rahima HAKIMOVA
To'lepbergen QAIPBERGENOV
Farmon OMONOV

MUASSIS:
O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BOLIMLAR:
Siyosat, partya va xalqaro hayot 133-44-55
Ma'naviyat va ma'rifat 136-53-70
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot 133-20-36
Parlament va huquq 136-57-20
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik 133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar 133-12-56 (Tel. Faks)
Kotibiyat 136-53-21
Reklama va e'lonlar 133-38-55, 133-47-80 133-06-83 (Tel. Faks)

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-16-16
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-03-80
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 3-39-20
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-12
Samarqandda — 35-20-54
Toshkentda — 136-57-20
Urganchda — 226-51-35
Farg'onada — 26-43-62
Qarshida — 4-61-35
Termizda — 3-79-98

MANZILIMIZ:
700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KOCHASI, 32-UY.

Navbatchi
Erkin XOLBOBOYEV

Gazeta «O'zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi
Ikromjon ISMOILOV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi Davlat Matbuot Qo'mitasida 00004-raqam bilan ro'yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.
Г — 671

Topshirish vaqti — 21.00.
Topshirildi — 21.00.
1 2 3 4 5 6

SOTUVDA ERKIN NARXDA